Bø kommune

Årsrapport 2016

INNHOLDSFORTEGNELSE

RÅDMANNENS KOMMENTAR 3
ØKONOMI – KOMMUNEREGNSKAPET 6
1. FELLESFUNKSJONER OG POLITISKE STYRINGSORGANER 27
2. SKOLE- OG BARNEHAGEETATEN 33
3. HELSE- OG OMSORGSETATEN 44
4. KULTUR-OG NÆRINGSETATEN 64
5. NAV 72
6. TEKNISK ETAT 74
7. INVESTERINGSPROSJEKTER 79
8. ØKONOMISKE OVERSIKTER 84
Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet 84
Regnskapsskjema 1B - Driftsregnskapet, fordelt på Etat 85
Økonomisk oversikt - Drift 86
Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet 88
Regnskapsskjema 2B - Investeringsregnskapet fordelt på prosjekt 89

RÅDMANNENS KOMMENTAR

Generelt

I det følgende legger rådmannen frem en årsrapport på drift, aktivitet og resultat for 2016. Året 2016 har i all hovedsak gått etter planer som er lagt. De politiske vedtakene er gjennomført, det har vært gitt gode tjenester til våre innbyggere i all hovedsak uten store avvik, og de ansatte har gjort en formidabel innsats.

Kommunestyret vedtok i opprinnelig budsjett en netto ramme til drift av etatene på 178.6 mill kr. I forbindelse med 1. tertialrapport ble etatene tilført ytterligere 0.8 mill kr finansiert hovedsakelig av økt eiendomsskatt med 1.3 mill kr og økt rammetilskudd med 0.3 mill kr. Ubrukte midler 0.7 mill kr av økte inntekter ble avsatt til kommunestyrets disposisjon i forbindelse med behandling av 2. tertialrapport. Tilførte midler etatene gikk hovedsakelig til 4G – mobildekning, eiendomsskatteprosjektet, nyrekruttering lønn, økte driftsutgifter Vinje Barnehage II og oppretting faktura Kulturetaten. Dette gav en ny revidert netto ramme til etatene på til sammen 179.3 mill kr.

I forbindelse med ny gjennomgang av driften i 2. tertialrapport ble det framsatt behov for styrking av etatsbudsjettene med til sammen 1.4 mill kr. En gjennomgang av mulig finansiering avdekket 1.9 mill kr som kunne brukes, herunder disponering av overskudd 2015 og avsatt tilleggsbevilgning fra 1. tertialrapport. Kommunestyret vedtok først å bevilge 0.5 mill kr til dekning av tapt fordring i forbindelse med framtidige pensjonsutgifter Bokbussen. Deretter gikk resten av midlene med til styrking av helse- og omsorgsbudsjettet med 1 mill kr til økte driftsutgifter barnevern og drift av legekontoret. Videre ble Fellesfunksjoner og politiske styringsorgan tilført midler for å rette opp en feilbudsjettering knyttet til næring. Dette gav en ny total netto budsjettramme til drift av etatene på 180.7 mill kr.

Som det framgår av etterfølgende tabell er revidert netto driftsramme på 183.7 mill kr. Årsaken til dette er at avsatte midler til dekning av lønnsoppgjøret 2016 er overført administrativt til driften.

Etterfølgende tabell viser sluttregnskapet for hver enkelt etat sett i forhold til revidert driftsbudsjett.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et regnskapsmessig mindre forbruk på 2.6 mill kr. Felles finanser viser en netto mindreinntekt før saldering på 1.9 mill kr. Totalresultatet skyldes da at driften av etatene i sum viser netto mindre forbruk på 4.5 mill kr; jfr etterfølgende tabell. Resultatet for den enkelte etat omtales senere i dokumentet.

Etat/avdeling (I 1000 kr)	**Regnskap**	**Budsjett**	**Revidert B**	**Resultat**
Fellesfunksjoner og politiske styringsorganer	19 215	19 252	20 167	952
Bø og Malnes sogn	3 698	3 790	3 821	123
Skole- og barnehageetaten	40 695	44 590	45 479	4 784
Helse- og omsorgsetaten	91 155	87 027	90 918	-237
Interkommunale organer (Bokbussen)	37	0	0	-37
Kultur- og næringsetaten	5 542	5 488	5 699	157
Teknisk etat	12 740	12 317	11 498	-1 242
NAV-avdelingen	6 160	6 130	6 154	-6
Sum netto	**179 242**	**178 594**	**183 736**	**4 494**

Det er administrativt foretatt en teknisk justering av rammen mellom Helse- og omsorgsetaten (+932 000) og Teknisk etat (-932 000) knyttet til internsalg/kjøp av tjenester. Samme gjelder internsalg/kjøp av tjenester mellom Fellesfunksjoner og politiske styringsorganer (-468 000) og Helse- og omsorgsetaten (+468 000) knyttet til hovedtillitsmannsordningen. Dette har ikke gitt mer eller mindre midler til disposisjon, men fører til en enklere og riktigere rapportering.

Videre er det gjort noen små justeringer mellom Fellesfunksjoner og politiske styringsorganer (+144 000) og Kultur- og næringsetaten (-144 000) knyttet til flytting av stillingsressurser, ditto mellom Kultur- og næringsetaten (+111 000) og Helse- og omsorgsetaten (-111 000).

I budsjettøkningen som har skjedd ligger det også 3 mill kr (sentral lønnspott) til dekning av økte lønnsutgifter i forbindelse med lønnsoppgjøret. Det er investert 17.4 mill. kr i anleggsmidler, mens regulert budsjett viser 30 mill. kr. Dette gir et avvikt på 12.6 mill kr; jfr regnskapsskjema 2a og 2b.

Tabellen Regnskapsskjema 2B viser forbruk fordelt på prosjektene, opprinnelig og regulert budsjett 2016, og regnskap 2015. Årsaken til avviket kommenteres under pkt 7 Investeringsprosjekter.

Investeringsregnskapet

Det er investert 17.4 mill. kr i anleggsmidler, mens regulert budsjett viser 30 mill. kr. Dette gir et avvikt på 12.6 mill kr; jfr regnskapsskjema 2a og 2b.

Tabellen Regnskapsskjema 2B viser forbruk fordelt på prosjektene, opprinnelig og regulert budsjett 2016, og regnskap 2015. Årsaken til avviket kommenteres som tidligere nevnt under pkt 7 Investeringsprosjekter.

I regnskapsskjema 2A framkommer det også hvor mye som er brukt til utlån. Her dreier det seg om 1.6 mill kr utlånt fra strategisk næringsfond og resten til startlån.

Aksjekjøpet dreier seg om pliktig innskudd til vært pensjonsselskap KLP.

Det er betalt avdrag på startlån med 1.2 mill kr, og avsatt 3.2 mill kr til fond fordelt på 1.2 mill kr knyttet til ekstraordinært innbetalte avdrag på startlån. Disse avsettes til fond og brukes til å nedbetale ekstra på våre innlån fra Husbanken. Resten av avsetningen 0.4 mill kr er innbetalte renter og avdrag på utlån fra næringsfond samt renter av næringsfond.

Det er også dekket inn 2.6 mill kr av underskudd fra regnskapet for 2014.

DEL I PLIKTIG ÅRSBERETNING

ØKONOMI – KOMMUNEREGNSKAPET

Innledning

Det kommunale regnskapet føres etter et finansielt system og følger anordningsprinsippet. Det vil si at regnskapet skal belastes og godskrives med de faktiske utgifter og inntekter det året de oppstår. En utgift er enhver transaksjon som medfører betalingsforpliktelse.

Kommunens regnskap består av 3 hoveddeler

- Driftsregnskapet
- Investeringsregnskapet
- Balansen

I **driftsregnskapet** føres løpende inntekter og utgifter i løpet av året. Driftsregnskapet tar med låneavdrag for investeringer og ikke avskrivninger. Avskrivningene føres i regnskapet for å synliggjøre kapitalslitasjen, men påvirker kun brutto driftsresultat. Denne kostnaden blir utliknet slik at netto driftsresultat er upåvirket av denne kostnaden. Avskrivningene vises blant annet for å kunne sammenligne forbruk av driftsmidler/kapitalslitasjen opp mot avdragene og driftsresultatet.

I **investeringsregnskapet** føres anskaffelser over 100 000 kr, og med en levetid på over 3 år, samt engangsinntekter/utgifter av spesiell karakter. Videre føres utlån/avdrag på startlån og lån til næringsformål, finansiering av investeringer og ekstraordinære avdrag på lån i investeringsregnskapet.

Balansen viser eiendelene som likvider, fordringer, anleggsmidler (investeringer) og hvordan disse er finansiert – i form av gjeld og egenkapital.

Forord

Kommunal regnskapsstandard (GKRS) nr 6 inneholder informasjon om hvilke krav som stilles til innhold i noter i kommuneregnskapet og i kommunens årsberetning. Årsberetningen og årsregnskapet utgjør egne separate dokumenter; jf. kommunelovens § 48. Dette innebærer at reglene om årsberetningens innhold ikke alene kan oppfylles ved å gi opplysninger i årsregnskapet. Tilsvarende kan ikke reglene om årsregnskapets innhold fylles ved å gi opplysningene i årsberetningen. Kommuner skal iht. kommuneloven § 48 nr. 1 utarbeide en årsberetning for hvert kalenderår. Bestemmelser om innholdet i årsberetningen er gitt i kommuneloven § 48 nr. 5 og regnskapsforskriften § 10 og § 12. Rådmannen utarbeider årsberetningen, og fremmer denne for det organ kommunestyret bestemmer. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Hvis årsberetningen ikke fremmes for kontrollutvalget, skal den oversendes til kontrollutvalget før kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet. Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret samtidig med at årsregnskapet skal behandles. Årsberetningen skal vedtas av kommunestyret senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

Årsberetningen er rådmannens redegjørelse for kommunens virksomhet gjennom året. Årsberetningen presenterer og analyserer kommunens utvikling på overordnet nivå. Fremstilling av tema som krever betydelig detaljinformasjon holdes på et overordnet eller sammendradd format i årsberetningen.

Pliktig innhold i årsberetningen:

1. Opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av årsregnskapet.
2. Opplysninger om andre forhold som er av vesentlig betydning for kommunen.
3. Redegjørelse for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard for virksomheten.
4. Redegjørelse for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i kommunen.
5. Redegjørelse for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt å fremme formålet i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.
6. Redegjørelse for vesentlige avvik mellom utgifter og inntekter i årsregnskapet og regulert budsjett.

7. I årsberetningen til den kommunen hvor et interkommunalt samarbeid har sitt hovedkontor skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme samarbeidets stilling og resultatet av virksomheten, og som ikke fremgår av årsregnskapet, samt andre forhold som er av vesentlig betydning for samarbeidet.

Tidligere år (unntatt 2015) har Bø kommune alltid lagt fram Årsrapport som også har hatt som formål å gi de opplysningene som skal følge en årsberetning. Årsberetningen for 2016 følger som en del av Årsrapporten. Denne vil da bli behandlet i samme møte som regnskapet før 30.06.2017.

Kommentarer til de største avvikene mellom budsjett og regnskap – Økonomisk oversikt drift 2016

Brukerbetalinger – merinntekt 0.5 mill kr

- Gjelder brukerbetalinger helse- og omsorgsetaten som viser en merinntekt på 0.7 mill kr, og gjelder hovedsakelig betaling for pensjonærers opphold på Bøheimen. Årsaken knytter seg til overbelegg.

Andre salgs- og leieinntekter – merinntekt 1.9 mill kr

- Selvkostområder teknisk etat 1 mill kr
- Betaling for mat og drikke barnehager og husleieinntekter flyktninger 0.3 mill kr
- Diverse inntekter Reginedagan 0.1 mill kr

Overføringer med krav om motytelser - merinntekt 5.5 mill kr

- Momskompensasjon Felles finanser 0.8 mill kr
- Refusjon sykelønn 2.4 mill kr
- Refusjon fra staten prosjekter Helse- og omsorgsetaten som ikke er budsjettert. Gjelder Erfaringskonsulent 0.2 mill kr og Overvekt hos barn 0.7 mill kr.
- Refusjon fra staten Skole- og barnehageetaten 0.6 mill kr
- Refusjon fra staten Kultur- og næringsetaten som ikke er budsjettert. Gjelder Etter skoletid 0.3 mill kr og diverse små prosjekter Bø Folkebibliotek 0.1 mill kr.
- Refusjon fra staten Fellesfunksjoner og politisk styring som ikke er budsjettert. Dette gjelder 0.1 mill kr til kommunereformen hvor utgiftene påløp i 2015 (ikke avklart utbetaling før etter at regnskapet for 2015 var ferdig).

Rammetilskudd – mindreinntekt 3.5 mill kr

- Skyldes lavere inntektsutjamning enn budsjettert pga høyere nasjonal skatteinngang. Dette må sees i sammenheng med at egne skatteinntekter ble betydelig høyere enn budsjettert.

Andre statlige overføringer – merinntekt 1.8 mill kr

- Mindre inntekter (refusjon) knyttet til ressurskrevende brukere pga lavere pensjonsutgifter enn budsjettert 1.3 mill kr
- Merinntekter integreringstilskudd 3.6 mill kr (Økt bosetting og familiegjenforening)
- Budsjettert inntekt til Bø folkebibliotek viser en mindreinntekt på 0.2 mill kr
- Budsjettert tilskudd fra staten boligtilskudd Nav viser en mindreinntekt på 0.3 mill kr. Pga av at vi hadde ubrukte midler fra 2015, fikk vi ikke tilskudd i 2016. Dette må også sees i sammenheng med tildeling boligtilskudd.

Skatt på formue og inntekt - merinntekt 5.5 mill kr

- Som det framgår av teksten fikk vi inn betydelig mer skatte enn budsjettert. Må også sees i sammenheng med inntektsutjamningen; jfr kommentarer under Rammetilskudd.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon – merutgift 2.7 mill kr

- Tjenestekjøp drift av kirkegårder står i budsjettet med 1.1 mill kr. En kontoteknisk omlegging har gjort at disse midlene er regnskapsført under overføringer med 1.0 mill kr. Dette framkommer derfor som en mindre utgift her, og en merutgift på overføringer.
- Kjøp av tjenester næringsprosjekter viser en merutgift på 0.3mill kr og eiendomsskatteprosjektet viser tilsvarende 0.1 mill kr
- Skole- og barnehageetaten viser en merutgift på 1.0 mill kr

- Helse- og omsorgsetaten viser en merutgift på 0.6 mill kr.
- Kultur- og næringsetaten viser en merutgift på 0.5 mill kr
- Teknisk etat viser en merutgift på 1.2 mill kr

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon – merutgift 0.7 mill kr

- Helse- og omsorgsetaten viser et merforbruk her på 1.3 mill kr. Dette har i hovedsak tilknytning til barnevernet (0.5 mill) og legetjenesten (0.3 mill). Resten fordeler seg på andre tjenesteområder.
- Skole- og barnehageetaten viser et mindre forbruk på 0.3 mill kr

Overføringer - merutgift 1.5 mill kr

- Viser til kommentarer ovenfor knyttet til tjenesteyting Bø og Malnes sogn som her framkommer med et merforbruk på 1.0 mill kr pga kontotekniske endringer.
- Sosiale bidrag flyktninger viser et merforbruk på 0.8 mill kr
- Øvrige sosiale bidrag viser et mindre forbruk på 0.4 mill kr
- Momsutgifter som gir kompensasjon viser en merutgift på 0.6 mill kr. Denne balanserer selvsagt mot momsrefusjonen.

Avdragsutgifter – merutgift 1.0 mill kr

- Dette skyldes at beregnet minimumsavdrag ble større enn budsjettert.

Avsetning til fond - merutgift 3.5 mill kr

- Det er satt av 1.7 mill kr til drift av vannverk og 0.2 mill kr til et regionalt vannprosjekt.
- Det er avsatt 0.3 mill kr øremerket to ulike prosjekter i Skole- og barnehageetaten.
- Det er avsatt 1.2 mill kr øremerket tre ulike prosjekter i Helse- og omsorgsetaten.

- Det er avsatt 0.5 mill til ulike prosjekter i Kultur- og næringsetaten.
- Det er avsatt 0.1 mill til Bokbussen. Dette er overskudd fra tidligere år.

Bruk av bundne fond – mer inntekt 0.9 mill kr

- Dette er bruk av bundne driftsfond til ulike prosjekter fordelt på etatene.

Generell kommentar driftsregnskapet

Bø kommunes driftsregnskap er avsluttet med et samlet regnskapsmessig mindre forbruk på 2 638 516,18 kr. I dette ligger et netto merforbruk på selvkostområdet feiing på 124 545,73. Isolert sett er dette et godt resultat..

Det kommunale regnskapet er meget omfattende, og årsaken til sluttresultatet er mange og sammensatte. Noen ansvarsområder viser merforbruk i forhold til budsjettet, mens andre viser mindre forbruk. Det vil bli for omfattende å gå i detalj på hvert enkelt ansvarsområde, men jeg skal forsøke å gi en grov oversikt over noen sammenhenger.

Etatsrammene som kommunestyret har fordelt tar utgangspunkt i Økonomisk oversikt over drift, og ikke regnskapsskjema 1A og 1B, som viser ramme hvor avsetning og bruk av fond, renteutgifter og renteinntekter, samt andre statlige overføringer (810-post) ikke er med. Jeg vil derfor kommentere etatsresultatet med utgangspunkt i hvordan rammene er fordelt.

Etatene samlet viser et samlet mindre forbruk på 4.4 mill kr. I analysen av dette resultatet må vi ta hensyn til at pensjonsutgiftene ble betydelig lavere enn budsjettert. En analyse av etatene totalt viser av regnskapsførte pensjonsutgifter er 3 mill kr lavere enn budsjettert. Dette gir seg dessverre ikke tilsvarende utslag i kommunens totale driftsresultat, noe som skyldes at også premieavviket blir påvirket. Det varr budsjettert med et premieavvik på 8.2 mill kr, mens regnskapet viser 3 mill kr, mao en betydelig reduksjon på 5.2 mill kr. At regnskapsresultatet ikke blir betydelig bedre nå pensjonsutgiftene blir lavere, kan synes noe ulogisk. Virkningen av dette vil først komme i form av lavere utgifter til amortiseringen av premieavvik i de nest 7 årene fra år 2017

Som det framkommer i tabell foran er det utgiftsført netto utgifter på til sammen 179.2 mill på etatene. Dette framkommer som en tilsvarende netto inntekt på Felles finanser (inkl avsetning

driftsoverskudd). Etatene viser et overskudd på 4.5 mill kr, og Felles finanser tilsvarende underskudd etter at regnskapsmessig mindre forbruk på 2.6 mill kr er lagt inn.

Resultatet på Felles finanser skyldes i hovedsak lavere premieavvik, større tilbakeføring fra pensjonsfondet, lavere inntektsutjamning, større skatteinngang og høyere avdragsutgifter.

Når det gjelder etatenes driftsresultat vises det til egne kommentarer.

Overordnet driftsresultat

Etterfølgende tabell viser kommunens samlede inntekter og utgifter, og hvor brutto og netto driftsresultat kommer fram i skravert felt. Det redegjøres nærmere for disse resultatene i egne avsnitt nedenfor.

I hele 1000

Inkl. premieavvik og mva-kompensasjon investeringer	**R-2013**	**R-2014**	**R-2015**	**R-2016**
Skatter	-42 964	-42 200	-46 232	-59 385
Rammetilskudd	-126 416	-127 261	-124 588	-124 814
Øvrige driftsinntekter	-77 527	-70 732	-89 155	-91 457
Sum inntekter	-246 907	-260 193	-259 230	-275 656
-Driftsutgifter	247 215	256 643	263 772	276 429
Brutto driftsresultat	**308**	**-3 550**	**4 542**	**773**
Netto renter/aksjeutbytte	6 025	3 501	2 703	3 001
Netto avdrag	7 303	7 040	7 386	8 236
- avskrivning	-14 478	-15 021	-15 857	-16 624
Netto driftsresultat	**-842**	**-8 030**	**-1 226**	**-4 614**
Netto i % av driftsinntekt	0,3 %	3,1 %	0.5 %	1,7 %

Som tabellen viser har netto driftsresultat de siste fire årene vært positivt. Det var en betydelig oppgang i resultatet fra 2013 til 2014. Dette skyldes Nergård-midlene. Det som er verdt å merke seg er at det i tabellen ikke er korrigert for bruk av investeringsmoms og konsekvenser av premieavvik pensjon. For å vise hva dette innebærer for kommunens egentlige resultat, blir dette korrigert i etterfølgende tabell.

I hele 1000

Ekskl. premieavvik og mva-kompensasjon investeringer	R-2013	R-2014	R-2015	R-2016
Skatter	-42 964	-42 200	-46 232	-59 385
Rammetilskudd	-124 416	-127 261	-124 588	-124 814
Øvrige driftsinntekter	-77 527	-90 732	-88 410	-91 457
Sum inntekter	-246 907	-260 193	-259 230	-275 656
Premieavvik/amortisering	-798	7 369	-4 956	-59
Mva-kompensasjon	2 485	0	0	0
- Driftsutgifter	247 215	256 643	263 772	276 429
Brutto driftsresultat	**1 995**	**3 819**	**-414**	**714**
Netto renter/aksjeutbytte	6 025	3 501	2 703	3 001
Netto avdrag	7 303	7 040	7 366	8 236
- avskrivning	-14 478	-15 021	-15 857	-16 624
Netto driftsresultat	**845**	**-661**	**-6 202**	**-4 673**
Netto i % av driftsinntekter	-0,3 %	0,3 %	2,4 %	1,7 %

Når premieavvik og bruk av momskompensasjon fra investeringer blir trukket ut av den løpende driften, blir også driftsresultatene redusert. Det er positivt netto driftsresultat de tre siste årene. Dette betyr at kommunen ikke lenger har vært avhengig av inntekter fra premieavvik og momskompensasjon for å oppnå positivt netto driftsresultat. Generelt kan vi si at netto driftsresultat er styrket de siste årene av naturlige årsaker som har sammenheng med en forbedret balanse mellom utgifter og inntekter. For år 2014 må vi imidlertid være oppmerksomme på at resultatet ble påvirket av en engangsinnbetaling som bidro vesentlig (Nergårdmidlene).

Det er et negativt korrigert netto driftsresultat i 2013, mens 2014, 2015 og 2016 viser et positivt korrigert netto driftsresultat. Ser vi nærmere på hovedårsaken, skyldes det positive resultatet i 2014 en engangsinntekt (Nergårdmidlene). Den betydelige forbedringen fra 2014 til 2015 skyldes det i hovedsak endringen i premieavvik som følge av lavere pensjonsutgifter. Det samme skjedde i 2016 samtidig som innføringen av eiendomsskatt i hele kommunen har bidratt betydelig til resultatet for dette året.

Brutto driftsresultat

I 2016 ble brutto driftsresultat (Brutto driftsresultat er differansen mellom brutto driftsinntekter og driftsutgifter, og viser resultatet av driften før finansposter) negativt med kr 0.8 millioner kroner, mens det i 2015 var negativt med 4.5 millioner kroner. En vesentlig faktor som gir denne oppgangen i brutto driftsresultat er innføring av eiendomsskatt (+6.8 millioner kroner). Korrigert for avskrivninger er brutto driftsresultat i 2016 positivt med kr 16 millioner kroner, mens det i 2015 var 11.3 millioner kroner.

Brutto driftsresultat inneholder også avskrivninger som er et uttrykk for verdiforringelsen på kommunale anleggsmidler. De gir dermed resultateffekt i brutto driftsresultatet, som ofte brukes som sammenligningsfaktor med resultatorientert privat næringsliv. Vi bruker derfor brutto driftsresultat korrigert for avskrivninger. For 2016 er dette som nevnt på 16 millioner kroner, og bør da være tilstrekkelig til å dekke renter og avdrag. I 2016 har vi utgiftsført 13.3 millioner kroner i renter og avdrag.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er et mål på kommunens handlefrihet, og viser hvor mye som kan benyttes til finansiering av investeringer, avsetning til fond til senere bruk og/eller styrking av likviditeten. Netto driftsresultat kan grovt sett sammenlignes med årsresultatet i et privat selskap. Til forskjell bra brutto driftsresultat, er det i netto driftsresultat gjort fradrag for netto rente- og avdragsbelastning, mens virkningen av avskrivningskostnadene er eliminert.

I følge Kommunenes Sentralforbund (KS) og Det Tekniske Beregningsutvalg (TBU) bør netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter fra 2014 være minst 1,75% (tidligere 3%). Dette for å kunne ha egenkapital til investeringer (og derved redusert låneopptak), og for å kunne ha reserver for å takle svigninger i inntektene (spesielt skatt og ramme), samt uforutsette utgifter. Kravet vil være avhengig av kommunens samlede lånefinansiering, og bør økes i takt med lån/økte investeringer. Kommunestyret har ikke satt spesifikke mål for dette i økonomiplan 2017-2020. Skal vi f.eks sette et må om 1.75% for 2017, må korrigert netto driftsresultat forbedres med 4.8 mill kr. Dette innebærer tiltak til å redusere driftsutgiftene og/eller øke driftsinntektene, noe som også omtalt i Økonomiplanen.

Likviditet

En viss likviditet er nødvendig for å kunne dekke løpende betalingsforpliktelser. Bø kommune har pr 31.12.2016 registrert et likviditetslån 33 mill kr som vi svarer rente for. Årsaken til at vi har måttet ta opp slik lån skyldes ordning med resultatføring av pensjonsutgifter som premieavvik som startet opp i 2002. Senere pga driftsunderskudd i regnskapet i perioden 2007-2010.

Så kjenner vi til at vi ved hjelp av Nergårdmidlene fikk dekket inn underskuddene i 2013.

Regnskapet viser at akkumulert premieavvik inklusive arbeidsgiveravgift pr 31.12.2016 er på 25.8 mill kr.

Ovennevnte bør tilsi at det skal kunne være mulig å redusere kapitalutgiftene knyttet til likviditetslånet ved å redusere lånet. Dette vurderes i 2017.

Fond

Fond (I 1000 kr)	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
Bundne driftsfond	6 833	5 456	5 901	8 308
Disposisjonsfond	38	0	0	0
Ubundne investeringsfond	287	0	0	1 676
Bundne investeringsfond	168	7 142	6 249	6 174
Sum	**7 326**	**12 598**	**12 150**	**16 158**

Som det framgår av tabellen er fondsbeholdningen på 16.1 mill kr fordelt på 8.3 mill kr i bundne driftsfond og 6.2 mill kr i bundne investeringsfond og 1.7 mill kr til ubundne investeringsfond. Bundne midler innebærer at de ikke fritt kan disponeres i driften eller i investeringsbudsjettet. Det bundne investeringsfondet er øremerket til utlån næringsformål, mens de bundne driftsmidlene i hovedsak skal anvendes til ulike driftsprosjekter som det er gitt tilskudd til. Midlene til ubundet investeringsfond kan fritt anvendes til investeringsprosjekter. Disse midlene er i budsjettet for 2017 vedtatt brukt kaiformål. Vi har ikke midler på disposisjonsfond, mao midler som kan disponeres fritt til drift og/eller investeringer.

Lånegjeld

I regnskapet for 2015 og tidligere år var kommunens likviditetslån på 33 mill kr en del av lånegjelda i balansen. Fra 2016 er denne kategorisert som anleggsmiddel slik regnskapsreglene krever. Dette tas hensyn til i etterfølgende analyse hvor gjelda for 2015 vil være 33 mill kr lavere enn det framgår av regnskapet for 2015.

Fra 2015 til 2016 økte kommunens lånegjeld med 5.9 mill kr, fra 247.4 mill kr til 253.3 mill kr. Kommunens investeringsbudsjett var på 30 mill kr, men som følge av at ikke alle investeringene er gjennomført, har kommunen 7.1 mill kr ubrukt plassert i banken.

Kommunens netto lånegjeld som framkommer ved å justere for pensjonsforpliktelser, utlån og ubrukte lånemidler er pr 31.12.2016 på 226.3 mill kr. Netto gjeldsgrad, som viser andel av brutto driftsinntekter, er på 82.1%. Ytterligere gjeldsbelastning medfører at kommunen vil være eksponert ovenfor bl.a renteendringer. Moderasjon i forhold til ytterligere økninger av lånegjelden, vil være viktig for å redusere renteeksponeringen framover. Det vil også være fordelaktig med avsetning til disposisjonsfond til dekning av framtidige renteøkninger.

I formidlende retning kan det tilføyes at deler av lånegjelda er tilknyttet investeringer hvor vi har avtaler med staten v/ Husbanken om tilskudd til betaling av renter/avdrag. Videre består også deler av lånegjelda av selvkostlån.

Netto renter og avdrag

Netto renter og avdrag

År	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Renteutgifter	7 937	7 001	5 897	5 082
Avdragsutgifter	7 009	7 132	7 386	8 244
Utlån	507	23	20	8
Renteinntekter og utbytte	-912	-3 500	-3 194	-2 081
Mottatte avdrag på lån	-213	-115	-20	-8
Sum netto	**13 328**	**10 541**	**10 089**	**11 245**

Som det framgår av tabellen bruker vi en del av budsjettet til å betale renter og avdrag.

Dette skyldes selvsagt kommunens gjeldsbelastning. Vi har for tiden et rekordlavt rentenivå. Derfor har også renteutgiftene gått ned. Vi må imidlertid være oppmerksomme på at vi med høy gjeld er eksponert for renteøkninger som kan gi oss betydelige merutgifter. En reduksjon av gjelda kombinert med en sikring av renta vil derfor være fornuftig økonomistyring.

Kommunestyret har vedtatt et finansreglement som bl.a gir rådmannen anledning til å binde renta. Minimum 20% skal være sikret med fast rente. Pr 31.12. var denne på 23%, mao innenfor ramme fastsatt i finansreglementets ramme. Med så lav flytende rente som nå er dette lønnsomt. Det er heller ikke noe som tyder på renteoppgang med det første. Som det framgår av egen note i regnskapet var den gjennomsnittlige faste renta på 2.23%, mens den flytende var på 1.82%.

Befolkningsutvikling

De siste 11 årene (2007-2017) er Bø`s befolkning (01.01.) redusert med 275 (-9,5%) personer, mens landets befolkning i samme periode har økt med 577 183 personer (12.3%). Med en tilsvarende utvikling som for landet ville Bø kommune pr 01.01.2017 hatt 3 255 innbyggere. Dette ville gitt Bø kommune et betydelig større rammetilskudd. Statistikken viser videre at nedgangen i egen befolkning er størst i perioden f.o.m. 2007 – t.o.m. 2013 (-245). I resten av perioden er tallet – 30 (-1.1%) mot en økning for landet med 207 042 (4.1%).

Med utgangspunkt i målsettingen i Kommuneplanen om at folketallet skal stabiliseres, er det i opprinnelig budsjettet for 2016 tatt utgangspunkt i at folketallet skal holde seg stabilt på 2 637 innbyggere (som 01.07.2015). Statistikken viser at folketallet pr 01.01.2016 er på 2 632 og 2 634 pr 01.07.2016. Videre viser 01.01.2017 et folketall på 2 624.

Dette viser at vi bommet kun med 3 innbyggere pr 01.07.2016 i negativ retning, og tilsvarende 13 innbyggere 01.01.2017. Rammetilskuddet er derfor i 2016 ikke påvirket av dette i vesentlig grad, mens en minus på 13 personer påvirker inntektsutjevningen/skatteinntektene i noen grad. I 2016 er dette kompensert med en økning av den totale skatteinngangen for landet.

Investeringsregnskapet

I følge regnskapsskjema 2A viser regnskapet et finansieringsbehov på 30.2 mill kr. Dette består i hovedsak av investeringer i bygg og anlegg med 17.4 mill kr og resten utlån, kjøp av aksjer, avdrag på lån, dekning av tidligere års underskudd og avsetninger beløper seg til 12.8 mill kr.

Kommunestyret har vedtatt et revidert budsjett bygg og anlegg på 29 977 000 kr fordelt på 27 ulike prosjekter. Forbruket viser at det er investert i bygg og anlegg for til sammen 17 368 418,74 kr fordelt på 24 prosjekter. 5 av prosjektene har ikke blitt oppstartet i 2016, mens noen prosjekter er oppstartet, men ikke avsluttet.

Kommunestyret har videre i budsjettet vedtatt at utlån, kjøp av aksjer, avdrag på lån, dekning av tidligere års underskudd og avsetninger skal beløpe seg til 13.8 mill kr.

Utlån som er foretatt fordeler seg på startlån med 3.1 mill kr og næringslån med 1.6 mill kr.

Det ble kjøpt aksjer i KLP for 1 mill kr.

Det er betalt inn avdrag på startlån med 1.2 mill kr

Det er avsatt 1.7 mill til ubundet kapitalfond (ubrukte midler fra erstatning kai Steinesjøen), 1.2 mill kr i ekstraordinære avdrag startlån og 0.4 mill kr til næringsfondet.

Inndekning av underskudd er gjort i henhold til budsjettet, og gjelder underskudd fra 2014.

Investeringene i bygg og anlegg er finansiert med tilskudd/refusjoner 2 175 000 kr, driftsmidler 200 000 kr., momskompensasjon 3 346 940,15 kr, erstatning kr 2 524 955,- kr, salgsinntekter 1 472 676,99 kr og 7 648 846,60 kr i lånemidler. Se for øvrig regnskapsskjema 2B foran.

For mer detaljerte opplysninger om investeringer i bygg og anlegg vises til kap 8 Investeringer.

Likestilling

Det er et forskriftsmessig krav om at årsberetningen skal inneholde et punkt om likestilling. Likestillingsloven §1a omhandler plikt til å arbeide for likestilling. Arbeidsgiver skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling mellom kjønnene innenfor sin virksomhet. Virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning, skal redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten.

Det har ikke skjedd vesentlige endringer i kjønnssammensetningen i Bø kommune siste år. I barnehagene er 100 % av de fast ansatte kvinner. I grunnskolen er situasjonen noe bedre med ca. 20 % menn. Også i helsesektoren er det en kjensgjerning at det er sterk overrepresentasjon av kvinner. For teknisk etat er det ikke uventet 100 % menn blant de fast ansatte. Innenfor kultur- og næringsetaten og i administrasjonen er det bedre balanse. Rådmannens ledergruppe var sammensatt av 2 kvinner og 6 menn ved utgangen av 2016.

Kjønnsulikhetene handler om strukturelle forhold i norsk arbeidsliv, som det er utfordrende å ta tak i all den tid vi har få ledige stillinger og det nesten uten unntak er det overrepresenterte kjønn som dominerer også blant søkerne.

Sykefravær

Som rapportert i tidligere årsberetninger, innførte kommunen nytt lønnssystem fra mai 2014. Vi har derfor ikke sammenlignbare tall lenger tilbake i tid, men har likevel valgt å sette kjente verdier opp i tabellform.

Periode	Korttidsfravær (arbeidsgiverperioden)	Langtidsfravær (utover 16 dager)	Totalt fravær
2010			7,1
2011			9,4
2012			9,4
2013			8,9
2. halvår 2014			9,41
1. kvartal 2015	3,25	6,49	9,74
2. kvartal 2015	2,02	6,60	8,63
3. kvartal 2015	1,63	5,70	7,34
4. kvartal 2015	1,94	7,60	9.55
Hele 2015	2,07	6,84	8,92
1. kvartal 2016	2,82	8,06	10,88
2. kvartal 2016	1,82	6,00	7,82
1. kvartal 2016	2,09	5,85	7,94
2. kvartal 2106	2,51	5,12	7,63
Hele 2016	**2,19**	**6,38**	**8,57**

Resultatene er gitt samlet for hele kommunen og gir derfor ikke grunnlag for noen dyptgående analyse. Det registreres at sykefraværet viser store sesongvariasjoner, med spesielt høyt sykefravær i «influensasesongen» i 1. kvartal. Dette påvirker selvsagt årsresultatet, som likevel er det laveste siden 2010.

Gjennomsnittlig totalt sykefravær for 2016 viser en forbedring på 0,35 prosentpoeng sammenlignet med 2015, og langtidsfraværet har gått tilsvarende ned med 0,46 prosentpoeng. Dette er en indikasjon på at det arbeides aktivt med tilrettelegging og forebygging for langtidssykemeldte.

Det er positivt å registrere at sykefraværet de 3 siste kvartal 2016 stabilt har ligget i underkant av 8 prosentpoeng. I kommunens IA-plan er målet for nærvær (tilstedeværelse på jobb) satt til 91 %. Med et totalt sykefravær på 8,57 % i 2016 betyr det at målsettingen er innfridd. Imidlertid arbeides kontinuerlig og godt med sykefraværsoppfølging i organisasjonen, både i forhold til praktisering av gjeldende rutiner for oppfølging av sykemeldte, forebyggende arbeid i form av kompetanseheving og samarbeid med NAV Arbeidslivssenter og NAV lokalt.

Videre ser vi at korttidsfraværet holder et akseptabelt normalt nivå på om lag 2 %, noe som kan være en indikator på at fravær i svært liten, eller ingen grad kan relateres til arbeidsmiljøet generelt.

Statistikk over sykefraværet produseres kvartalsvis på person- og avdelingsnivå, og sendes etatsledere for videreformidling av egne resultater til avdelingene. Sykefraværsstatistikken på personnivå gir grunnlag for oppfølging og da spesielt langtidssykemeldte.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over sykepengerefusjoner og vikarutgifter knyttet til sykefravær.

Ansvar	**Hele kommunen**	**1000 kroner**
17100	Sykepengerefusjon	6.299
17102	Feriepenger av sykepenger	454
17101	Refusjon fødselspenger	1.922
	SUM refusjoner	8.675
10207	Sykevikar med refusjon	4.200
10208	Vikar ved fødselspermisjon	1.405
10206	Vikar uten refusjon	1.444
	SUM vikarer	7.049
	+ 22,25 % pensjon	1.081
	+ 5,1 % arbeidsgiveravgift	414
	SUM	8.544

Bø kommune har de siste årene ikke hatt utgifter på sykefraværet, noe som også er situasjonen i 2016. Dette skyldes stor innsats rundt om på avdelingene, restriktiv innleiepolitikk ved fravær, dvs. at stillinger står helt eller delvis vakante i en periode ved sykdom, samt at innleide vikarer ofte har lavere kompetanse og dermed lavere lønn enn den de vikarierer for. Konsekvensen av sykefraværet er dermed ikke av økonomisk karakter, men fravær gir dårligere kvalitet på tjenestene, økt belastning på gjenværende bemanning og økt administrativt merarbeid. Det er derfor en målsetting å ha høy grad av nærvær på arbeidsplassen.

Helse, miljø og sikkerehet

Internkontroll

Det ble i 2016 gjennomført et eget internkontrollprosjekt. Hovedformålet med prosjektet var å få utarbeidet og vedtatt et nytt delegasjonsreglement. Prosjektet varte fra 1. april til 31. juli 2016, med tillegg av anslagsvis 60 timer høsten 2016. Innsatsen i prosjektet var en 100% stillingsressurs finansiert med fondsmidler avsatt til internkontroll. Nytt delegasjonsreglement ble vedtatt av kommunestyret 03.11.16. I tillegg ble det gjennomført en prosess som førte til vedtak av nytt permisjonsreglement. Det ble dessuten utarbeida ulike forslag – slik som reglement for folkevalgtes innsynsrett, veileder for kommunal saksbehandling og klagebehandling, utkast til nytt telefonreglement, samt noen andre utredninger.

Avviksbehandling

Internt forbedringsarbeid drives bl.a. gjennom kommunens internkontrollsystem (Compilo). I dette systemet er avviksbehandling den viktigste faktoren for å kunne utvikle og forbedre rutiner og tjenestekvalitet. I 2016 ble det meldt til sammen 153 avvik hvorav 136 er lukket, og 17 fortsatt er til behandling. Rådmannen er av den oppfatning at det er en viss underrapportering av avvik i forhold til lover, regler, retningslinjer og interne rutiner, noe som reduserer forbedringspotensialet. Det kan være ulike årsaker til dette, og det er derfor viktig med god informasjon om betydningen av internt kvalitetsarbeid. Avviksbehandling er fast post på ledermøter hvor alle avvik som ikke er behandlet og lukket på underordnet nivå blir tatt opp til behandling.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøutvalget har i løpet av 2016 avviklet 4 møter med behandling av 18 saker. I samsvar med vedtak i AMU 29.9.2015 ble det senhøsten 2016 gjennomført kartlegging av arbeidsmiljøet i kommunen gjennom ny medarbeiderundersøkelse. Resultatet denne gang viste en marginal forbedring med en gjennomsnittsscore på 4,7 i forhold til 4,6 i 2014. Resultatet i 2016 er 0,1 bedre enn landsgjennomsnittet. Det er store variasjoner i resultatene for de enkelte avdelinger, og undersøkelsen vil bli fulgt opp med tiltaksplaner på avdelingsnivå. Rådmannen vurderer at en svarprosent på 52 denne gang var for lav til at resultatene kan betraktes som valide. Det vil bli satt inn konkrete tiltak med sikte på økt svarprosent ved gjennomføring av senere undersøkelser. Tabellen nedenfor viser resultatene pr. dimensjon (spørsmålsgruppe) sammenlignet med forrige undersøkelse og landsgjennomsnittet.

DIMENSJON	2014	2016	ENDRING	NORGE 2016
Organisering av arbeidet	4,6	4,7	+ 0,1	4,6
Innhold i jobben	5,0	5,1	+ 0,1	5,0
Fysiske arbeidsforhold	4,5	4,5	0	4,3
Samarbeid og trivsel med kollegaene	5,0	5,0	0	5,1
Mobbing, diskriminering og varsling	5,1	5,1	0	5,0
Nærmeste leder	4,4	4,8	+ 0,4	4,6
Medarbeidersamtaler	4,9	5,1	+ 0,2	4,9
Overordnet ledelse	4,3	4,2	- 0,1	4,2
Faglig og personlig utvikling	4,4	4,7	+ 0,2	4,5
Systemer for lønns- og arbeidstidsordninger	4,2	4,1	- 0,1	4,2
Stolthet over egen arbeidsplass	4,8	4,9	+ 0,1	4,9
Helhetsvurdering	4,5	4,6	+ 0,1	4,7
Snitt totalt for alle dimensjoner	**4,6**	**4,7**	**+ 0,1**	**4,6**

Det er avviklet 2 egne informasjonsmøter med verneombudene med i alt 16 saker på dagsorden. Vernetjenesten er organisert med i alt 8 verneområder, og det er gjennomført til sammen 8 vernerunder i samarbeid mellom ledelse og verneombud. Der forholdene tilsier forbedringer er dette ført opp i handlings-/tiltaksplaner for den enkelte enhet og redegjort for i AMU.

AKAN-utvalget som underutvalg av AMU, er revitalisert, og det er utarbeidet interne rusmiddelpolitiske retningslinjer for Bø kommune med tilhørende prosedyrer og maler. Samtidig som det stilles strenge krav til et rusfritt arbeidsmiljø, er retningslinjene ment å støtte opp om tiltak for å hjelpe tilsatte som måtte havne i en avhengighetssituasjon, eller hvor alkohol eller andre rusmidler samt spillavhengighet påvirker arbeidsinnsats og produktivitet.

Gjennom et systematisk målrettet HMS-arbeid, er det utarbeidet en rekke nye prosedyrer, og tidligere retningslinjer og reglementer er revidert i tråd med utvikling og endringer i lov- og avtaleverk innenfor arbeidsgiverområdet. Alle endringer gjøres i samarbeid med fag-organisasjonene og implementeres i organisasjonen gjennom kommunens internkontrollsystem Compilo. Dokumentasjonen er viktig i forhold til kravene i internkontrollforskriften, og er til god støtte og hjelp for ledere ute i enhetene.

Organisasjon

Arbeidsstokken i Bø kommune er rimelig stabil, og det er forholdsvis liten turnover. Rammebetingelser/budsjett 2016 krevde i utgangspunktet ingen tiltak i form av nedbemanning i organisasjonen. Behovet for- og eventuell omgjøring av stillinger vurderes fortløpende ved ledighet med sikte på forbedring av produktivitet, økt kompetanse og dermed bedre tjeneste-kvalitet. Det vises for øvrig til sektorvis rapportering.

Etter at tidligere rådmann Åsa Elvik sa opp sin stilling i siste kommunestyremøte i 2015, ble det foretatt en rekke konstitueringer på rådmann-/etatssjef nivå. I det etterfølgende har kommunestyret og administrasjonsutvalget gjort følgende faste stilsettinger i kommunens øverste ledelse:

- Rådmann Gundar Jakobsen fra 10.3.2016
- Skole- og barnehagesjef Hans Kristian Pettersen fra 28.4.2016
- Teknisk sjef Rune Dahl fra 1.5.2016
- Kultur- og næringssjef Kine Anette Johnsen fra 1.5.2016.

Arbeidet i rådmannens ledergruppe har etter hvert «satt seg», og det er etablert en arbeidsform og et teammiljø som fungerer svært godt. Det avholdes ledermøter hver 14. dag med gjennomgang av saker til politisk behandling og interne organisatoriske saker innenfor arbeidsgiverområdet.

Personaladministrativt planarbeid

Partssammensatt arbeidsgruppe la fram sitt forslag til revidert personal- og lønnspolitisk plan for rådmannen som etter drøftinger med fagorganisasjonene, fremla saken til politisk behandling med vedtak i kommunestyret 23.6.2016. Planen er et godt hjelpemiddel for alle

ledere i organisasjonen, og gir dessuten god informasjon til alle ansatte vedrørende aktuell arbeidsgiver-politikk i Bø kommune.

Innenfor det personaladministrative området utarbeides det årlig kompetanseplan med konkrete forslag fra sektorene på ønsket kompetanseutvikling. Kompetanseplaner fra alle kommuner i Vesterålen samordnes i regionrådets kompetanseutvalg, og prioriterte tiltak gjennomføres av regionalt kompetansekontor (RKK). Disse fellestiltakene er kostnadsbesparende og et viktig bidrag for å nå kommunens mål om kompetanseutvikling og bedre tjenestekvalitet.

Det regionale kompetansekontoret har hatt en viktig rolle i utviklingen av et e-læringsprosjekt som i sluttfasen er adoptert av Kommunenes Sentralforbund (KS) hvor i alt 110 kommuner i Norge har meldt sin interesse. I Bø kommune har en intern arbeidsgruppe utviklet «kurs for nyansatte» som nylig er publisert i e-læringsportalen. Kurset gir svært mye nyttig informasjon om kommunen generelt, politisk- og administrativ organisering og arbeid, samt retningslinjer for plikter og rettigheter som følger av et tilsettingsforhold i Bø kommune. Kurset vil bli tatt i bruk i løpet av våren 2017.

Overordnede planer for Inkluderende arbeidsliv (IA) og innenfor helse-, miljø og sikkerhet (HMS) utarbeides årlig, og følges opp gjennom understøttende planer på avdelingsnivå. Rådmannen har inntrykk av at dette fungerer bra, men fremover vil det bli arbeidet med å forbedre rapporteringsrutinene mot rådmannsnivå. Dette vil gi bedre oppfølging og i større grad bidra til å sikre at tiltak gjennomføres som planlagt.

Høsten 2016 ble kommunens kjøp av bedriftshelsetjenester lagt ut på anbud i samarbeid med Sortland og Øksnes kommuner, og kontrakten med UNIVI BHT ble sagt opp. Etter vurdering og vekting i forhold til anbudskriteriene pris, kvalitet og tilgjengelighet, ble resultatet av anbuds-prosessen at Bø kommune inngikk ny kontrakt med Sør-Troms HMS fra årsskiftet 2016/17.

Lokale lønnsforhandlinger

I 2016 var det et såkalt «hovedoppgjør» hvor sentralt avtalte tillegg ble innarbeidet i lønnssystemet og utbetalt arbeidstakere uten formell lederfunksjon med virkning fra 1.5.2016. I det sentrale lønnsoppgjøret ble det ikke satt av pott til lokale forhandlinger i 2016. For definerte ledere i Bø kommune gjennomføres det årlige lønnsforhandlinger, og resultatet for

2016 ble en lønnsvekst på 2,3 %, som er i tråd med tillegget som ble avtalt sentralt for de øvrige arbeidstakerne.

Etikk

Bø kommune har vedtatt etiske retningslinjer som danner grunnlaget for den etiske standarden i virksomheten.

Interkommunalt samarbeid

Bokbussen er et samarbeide mellom Andøy, Sortland, Hadsel, Øksnes og Bø kommune. Bokbussen ble formelt vedtatt nedlagt i 2015. Bø kommune fører regnskapet for dette samarbeidet. Regnskapet viser en liten netto driftsutgift i 2016. Dette skyldes i hovedsak amortiserte premieavvik.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Kommunen har i 2016 startet opp bygging av heis i kommunehuset for å gjøre dette tilgjengelige for funksjonshemmede. Dette er i skrivende stund ferdigstilt.

DEL II ÅRSRAPPORT FOR ETATENE

1. FELLESFUNKSJONER OG POLITISKE STYRINGSORGANER

Informasjonsteknologi

IT drift har forløpt stort sett som normalt i 2016. IKT leder føler oftere og oftere at 1 person i driften 24/7/365 er lite. Skjer så pass mye til enhver tid at Bø kommune er sårbar og kan bli skadelidende p.g.a. for få til å ivareta alle driftsoppgavene. Det være seg idriftsetting av utstyr, oppdateringer, support til brukere, preventive vedlikeholdsoppgaver, feilretting, kontakt med leverandører, samarbeidspartnere etc. Spesielt sårbar under ferieavvikling, fri og sykdom.

Bø kommune har en frisk infrastruktur og vi bruker ressurser på preventivt vedlikehold. Dette lønner seg på sikt. Med jamne mellomrom ruller vi ut/skifter maskiner og nettverksprodukter. På denne måten unngår kommunen store negative overraskelser. Felles programvare oppdateres jevnlig.

IKT leder bruker en del tid på «backup» fordi det er viktig at slike rutiner er gode hvis uforutsette ting skulle skje. Det være seg virus- hackerangrep, skadelige programvarer etc. Aktiviteten på disse områdene har økt kraftig i omfang.

Fellestjenesten

Fellestjenesten er en velfungerende avdeling. Oppgavene er varierte og trivselen og samarbeidet er godt. 2016 var et år med få men ganske omfattende oppgaver og hendelser.

Vår renholder gjennom mange år gikk av med pensjon, og en ny ble tilsatt. Nytilsatt renholder har vært vikar i flere år, så overgangen gikk uten store utfordringer.

Fellestjenesten har mer eller mindre tatt på seg ansvaret for arrangering av tradisjonen med julelunsj og påskelunsj - samlinger som er godt likt av rådhusets ansatte.

Vi har også vær delaktig i E-lærings-prosjektet og innføringen av Visma flyt skole. Prosjektet med å få "skikk" på arkivet er et tidkrevende arbeid.

Bortsettingsarkivet i kjelleren på rådhuset er snart "ferdig", og arbeidet i arkivdepot er godt påbegynt. Målet er å bli helt ferdig i løpet av 2018 - både med plassering og registrering. Det var en stor og krevende jobb med overføring av grunnlag for kommunale avgifter fra Agresso til Isy proaktiv (eiendomsskatt programmet).
I forbindelse med heisprosjektet og nytt spiserom har renholder hatt en stor utfordring og mye merarbeid - noe hun har taklet godt.

Alle ansatte på Fellestjenesten er kjempefornøyd med å få nye vinduer på kontorene. Ingen grunn til å frykte vind og kulde lengre.

Politisk styring

I 2016 avholdt Bø formannskap 10 møter og behandlet 85 saker.

Til sammenligning ble det i 2015 avholdt 12 møter og behandlet 119 saker.

Kommunestyret har avholdt 7 møter og behandlet 97 saker i 2016. Tilsvarende tall for 2015 var 10 møter og 119 saker.

Blant sakene som ble behandlet i kommunestyret i 2016 finner vi:

- Søknad om støtte til gårdsbakeri
- Utbygging 4G+, mobil med tale
- Søknader om lån til fiskebåter
- Ordensreglement for grunnskolene i Bø
- Innkjøp av lift
- Div. saker vedrørende ønsket etablering av oppdrettsanlegg ved Gaukværøy
- Kobbvågen – reguleringsplan – klage på vedtak
- Søknad om fritak fra verv som vara ordfører
- Div. politiske valg til nemnder, råd og utvalg
- Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse
- Forslag til opprettelse av 100% stilling for miljøarbeider

- Ansettelse av rådmann
- Saker vedrørende «Salteriet» i Hovden
- Valg av varaordfører for perioden 2015-2019
- Forvaltningsrevisjonsrapport arbeidsmiljø og sykefravær i pleie og omsorg
- Skiltplan Bø kommune
- Beredskapsplan for Bø kommune
- Reguleringsplan for Steinsvik boliger……. Planarbeid og utlegging av planprogram
- Forespørsel – kjøp av sjøvannsanlegg
- Søknader om kjøp av tomt
- Endringer i alkoholloven - 4-årsregel m.m.
- Tilskudd til energiutredning: kartleggingsstøtte for kommuner
- Strategi for barnehageopptak 2016
- Økonomiplan
- Regnskap
- Budsjett
- Tertialrapporter
- Regulering investeringsbudsjett
- Årsrapporter
- Årsmeldinger
- AMU-pris
- Klapp på skuldra
- Erkjentlighetsgaver
- Handlingsplan folkehelse 2017
- Strategisk næringsplan – rapport handlingsprogram 2015 og forslag til handlings-program 2017
- Rusmiddelpolitisk handlingsplan med bevillingsreglement for alkoholsaker 2016 – 2010
- Oversikt over bemanning, oppgaver og behov i helse- og omsorgssektoren
- Søknad om spillemidler 2017 / rullering av plan for fysisk aktivitet og naturopplevelse
- Lånesøknad alarm 24

- Personal- og lønnspolitisk plan 2016-2019
- Valg til tingretten, lagmannsretten, jordskifteretten, skjønnsmedlemmer, forliksråd, kontroll-utvalg……
- Delegering av dispensasjon, søknad om tankanlegg gnr/bnr 17/252 Steinesjøen
- Delegasjonsreglement
- Straume barnehage renovering/utbygging
- Fra K-sekretariatet IKS: Endring selskapsavtaler
- Samarbeidsavtale med LVO
- Lokale forskrifter for vann- og avløpsgebyrer, leveringsbetingelser for vann og avløp, bestemmelser om vannmålere, VA-norm
- Storting- og sametingsvalget 2017
- Regelverk for strategisk næringsfond
- Regelverk for kommunalt næringsfond
- Saker om eiendomsskatt
- KOMREV NORD IKS – selskapsavtale
- Dagtilbud for hjemmeboende personer med demens
- Lønn rådmannen
- Kystsoneplan for Vesterålen
- Boligpolitisk plan
- Ordførers hjørne
- Referater og melding
- Uttalelser

Utdraget viser spennvidden i den politiske styringen.

Økonomiavdelingen

Avdelingen har i de siste to årene innført eiendomsskatt i hele kommunen. Dette har vært organisert som et prosjekt som ble avsluttet i 2016. Prosjektet har vært arbeidskrevende, men må sies å ha vært vellykket, og har bidratt til en inntekt i 2016 på 7.3 mill kr, og et potensiale

for økte inntekter med 12.8 mill kr. I 2017 skal dette arbeidsområdet implementeres i den daglige driften på avdelingen uten å øke antall ansatte. Dette knytter det seg en viss spenning til ettersom det er vanskelig å forutse arbeidsomfanget. Avdelingen startet også opp et relativt arbeidskrevende prosjekt med oppgradering av Økonomisystemet. Dette skulle vært avsluttet i 2016, men pga at leverandøren ikke kom i gang som planlagt har dette arbeidet preget driften noe også i 2017.

Lønnsarbeidet, innfordringen og regnskapsføringen som er avdelingens hovedoppgaver er levert med tilfredsstillende resultat. Dette innebærer bl.a at regnskapet for 2016 kunne leveres innenfor forskriftsmessige frister.

Forvaltning av startlån og næringslån kjøpes av Øksnes kommune, og skatteinnfordring og arbeidsgiverkontroll kjøpes av Bodø kommune. Oppgavene utføres tilfredsstillende.

Økonomi, budsjett og regnskap

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap	Budsjett	Revidert B	Resultat
1000	Politisk styring	1 899 868	1 735 000	1 859 000	-40 868
1001	Kontrollutvalget	159 830	220 000	220 000	60 170
1002	Revisjon	575 339	587 000	587 000	11 661
1003	Rådmannen	1 810 062	2 158 000	1 771 000	-39 062
1004	Økonomiavdelingen	5 042 878	4 882 000	5 241 000	198 122
1005	Eiendomsskattekontoret	65 943	158 000	158 000	92 057
1006	Eldrerådet	39 908	55 000	55 000	15 092
1007	Diverse fellesutgifter	2 042 714	2 786 000	2 318 000	275 286
1009	Kirkelige/religiøse formål	199 677	150 000	150 000	-49 677
1010	Ungdomsrådet	12 465	15 000	15 000	2 535
1100	Fellestjenesten	3 029 057	3 095 000	3 143 000	113 943
1101	Arbeidsmiljøutvalget	95 854	103 000	103 000	7 146
1110	Felles edb-utgifter	2 635 606	2 790 000	2 803 000	167 394
1200	Næringskontoret	786 693	603 000	754 000	-32 693
1201	Næringsstøtte	92 192	35 000	35 000	-57 192
1202	Næringsprosjekter	727 675	-120 000	955 000	227 325
	Sum netto	**19 215 762**	**19 252 000**	**20 167 000**	**951 238**

Tabellen viser at avdelingen går med et overskudd 1.0 mill kr

Årsaken til dette er selvsagt satt sammen av mindre og større avvik på inntekter og utgifter. Velger derfor å gi en kommentar på de litt større årsakene.

- Det er i 2016 foretatt en dokumentasjon av internsalg gjort til selvkostområdene som avspeiles i regnskapet. Dette er en omlegging fra tidligere år hvor det har vært lagt inn udokumenterte salg kun på ansvaret teknisk administrasjon. Omleggingen har medført at det er tilført 348 581 kr fra selvkostområdene som bidrar tilsvarende i ovennevnte resultat.
- Feilbelastet beløp 125 294 kr tilknyttet 1202 Næringsprosjekter (belastet ansvar 5002)
- Diverse fellesutgifter viser et overskudd på 275 286 kr som skyldes at beløp avsatt i balanseregnskapet tidligere år knyttet til gruppelivsforsikring og OU-midler er avstemt og tatt inn i årets regnskap.
- Besparelse pensjonsutgifter med 71 000 kr
- Tilskudd fra staten til kommunereformen på 100 000 kr hvor utgiftene påløp i 2015.

2. SKOLE- OG BARNEHAGEETATEN

Generelt

I 2016 fikk alle som søkte barnehageplass tildelt plass, og alle grunnskoleelevene har fått skolegang. Tilbudet om leksehjelp i grunnskolen ble gitt til elever på 4. – 7. trinn. Elever ved Eidet skole har som tidligere fått SFO tilbudet i Eidet barnehage.

Det har vært en del utskiftninger av lederstillinger i etaten i 2016. Ny skole og barnehagesjef og to nye rektorer på henholdsvis Steine og Bø U-skole. Leder ved Integreringskontoret søkte om permisjon fra august 2016, og det ble ansatt ny leder i vikariat

Fremmedspråklige voksne elever har fått tilbud om norsk for fremmedspråklige og noen får grunnskoleopplæring.(40 stk) Vi har bosatt 22 voksne i 2016, og vi disponerer i dag 24 boliger som vi leier videre til flyktningene. I tillegg har vi fått familiegjenforening med to voksne og 7 barn.

Det foreligger mer detaljerte årsmeldinger fra alle enhetene.

Politiske vedtak

I budsjettet for 2016 ble ramma for skole og barnehageavdelingen redusert fra 45.210 000 til 44.590 000. Det ble videre vedtatt følgende:

Øke antall flyktninger fra 15 til 25

Bevilget 80 000 kr til elevrådet ved Bø u skole. De har bestemt at pengene skal benyttes til egenandel til ball-binge.

Trinn 2 ved Steine skole ble vedtatt i investeringsbudsjettet.

Barnehagene

Alle som søker ved hovedopptak får plass i en barnehage i Bø. I tillegg kommer det en del søknader i løpet av året, der alle barn i 2016 fikk plass.

Barn i barnehage 1. september 2015 og 2016:

Barnehage	**1. september 2015**	**1.september 2016**
Eidet	15 barn – 19 plasser	15 barn -21 plasser
Straume	34 barn – 45 plasser	28 barn- 36 plasser
Vinje	37 barn– 45 plasser	44 barn- 65 plasser

Alle barnehagene utarbeider sin egen årsplan som de arbeider etter i løpet av året. Planen tar utgangspunkt i Rammeplanen for barnehagene og de ulike fagområdene i denne. Barnehagene har konferansetimer med foresatte minst to ganger i året, i tillegg til ulike arrangement der foresatte inviteres. Det vektlegges også å gi daglig informasjon til foresatte i hente og bringe situasjonen, samt at barnehagene lager egen månedsavis.

En del barn i barnehagene får hjelp fra logoped og annen spesialpedagogisk hjelp på bakgrunn av sakkyndige vurderinger. Det gjennomføres også gruppeopplegg av forebyggende karakter bl.a. med fokus på å skape gode relasjoner og vennskap noe som bl.a. bidrar til forebygging av mobbing.

Det pedagogiske personalet i de kommunale barnehagene samarbeider med hverandre for å jobbe med felles utviklingsarbeid. Vi har fått prosjektmidler til «Gutter som lekeressurs», og «Svømming i barnehagen». Begge prosjektene er veldig positive, og blir videreført i 2017.

Det har blitt kjøpt inn flere IPADer til barnehagene for å nå målet om å øke den digitale kompetansen.
Det arbeider kun kvinner i barnehagene i faste stillinger. Det mannlige kjønn har vært representert i noen barnehager i form av vikarer eller personell på ulike tiltak.

Barnehagene samarbeidet med SFO i feriene, dette ved at både personell og barna fra SFO er i barnehagen i perioder med få barn. Bakgrunnen for samarbeidet er å kunne ha helårsåpne barnehager og SFO, samtidig som kostnadene til ferievikarer holdes på et minimum.

De tre styrerne i barnehagene våre startet i 2016 på styrerutdanning i regi av UIT. De deltar på samlinger, og får oppdatert sin kompetanse. Vi fortsetter også arbeidet med kompetanseheving og forebygging av seksuelle overgrep og vold for alle ansatte.

Barnetallet i Bø er inne i en positiv utvikling. Før hovedopptaket i 2106 innså vi at vi ikke hadde plass til alle som søkte. Det ble derfor fremmet en sak for kommunestyret som het «Strategi for barnehageopptak 16». (se sak 37/16) Det ble her bestemt å øke arealet midlertidig ved å ta i bruk den gamle barnehagen på Vinje. Etaten ble tilført midler for å dekke økte lønnsmidler, samt midler til å gjøre den gamle barnehagen klar til bruk. (250 000 kr).

I sak 60/16 ble det vedtatt utbygging/renovering av Straume barnehage. Planlegginga kom i gang på slutten av året.

Sykefraværet i barnehagene ligger på et gjennomsnitt på 5,7%. (gjennomsnittet er 8,57% for hele kommunen)

Skolene

Tabellen som følger gir en oversikt over ulike forhold på skolene.

	Steine	**Straume**	**Eidet**	**Usk**
Antall elever pr 01.10.16	69	66	31	79
Deling (Antall klasser)	4	4	3	4
Antall årsverk undervisningspersonale pr.01.10.16	7.39	7.48	5.41	9,47
Antall elever i SFO pr 01.10.16	19	24	8	0
Antall elever som deltar på leksehjelp 4.- 7.trinn	15	*12*	0	0
Antall to språklige elever	15	8	0	14
Av dette antall elever med særskilt norskopplæring	11	7	0	11
Antall elever med vedtak om spesialundervisning	5	9	5	5
Antall saker i FAU (Møter i parentes)	9 møter	2møter	4	1
Antall saker i SU (Møter i parentes)	1 møte	0 møte	3	5
Antall saker i skolemiljøutvalget (møter i parenes)	1 møte	0 møte	3	5
Antall møter i elevrådet	9	9	4	4
Antall personer på tiltak (via NAV i deler av 2014)	1	0	2	0
Antall utplasserte fra videregående	2	0	0	0
Antall andre studenter	1	1	0	1
Antall mobbesaker	0	0	0	1 sak ble undersøkt, men det var ikke nødvendig å bruke mobbeproseyren
Antall voldssaker mot medelever	0	0	0	0
Antall voldssaker mot voksne	0	0	0	0
Antall elever som var med i elevbedrifter	0	28	12	10
Antall Avvik (Lukket)	0	1	7	0
Timer pr. uke m/helsesøster på skolen	1	2	0,25	2,5

Elevtallet i skolene har i de senere årene blitt redusert, slik at alle 1 – 7 skolene er fådelt.

Andelen fremmedspråklige elever i grunnskolen ser ut til å øke. Dette er elever som har bakgrunn som flyktninger, familiegjenforente eller er barn av arbeidsinnvandrere. I de tilfellene barna kommer i ung alder fungerer opplæringen stort sett ok, men i de tilfeller det kommer ungdomsskoleelever med liten generell kunnskap, er opplæringa en stor utfordring.

Vi har hatt seks enslige mindreårige som har gått i egen innføringsklasse ved Bø u-skole i 2016. Vi har kun ansvar for skoledelen.

Andelen elever som har tilbud om spesialundervisning er fortsatt høy. Samtlige elever får det tilbudet som sakkyndig vurdering tilsier. Vi har også mange elever som får logopedtilbud.

Alle skolene skal ha et samarbeidsutvalg, skolemiljøutvalg, elevråd og foreldreutvalg (FAU). Det har vært møteaktivitet i nesten alle samarbeidsorganene.

Det er i 2016 ikke registrert mobbesaker i skolene som det er arbeidet med. Målsettingen er at det ikke skal foregå mobbing eller krenkende adferd. Skolene har undersøkt flere saker, men det har ikke vært nødvendig å ta i bruk mobbeprosedyren. Veldig bra at vi ikke hadde noen registrert mobbesaker i 2016.

Tre av fire skoler har organisert elevbedrifter.

Det er meldt 8 avvik på skolene i 2016. Samtlige er lukket.

Ungdomsskolen har deltatt i «Ungdomstrinn i utvikling» fra høsten 2015.En ressurslærer har vært frikjøpt i 20% for å delta på samlinger. Vi har svært gode tilbakemeldinger på dette prosjektet. Det ble formelt avsluttet ved utgangen av 2016, men vi har videreført ordninga med ressurslærer ut vårhalvåret 2107.

Et annet satsingsområde for alle skolene er Vurdering for læring (VFL). Dette er en nasjonal satsing som staten støtter økonomisk. Vi har frikjøpt ressurslærere også på dette. Skolene bruker mye av sin planleggingstid til dette prosjektet.

Bø kommune satser hardt på videreutdanning for lærere, der det gis tilskudd fra staten til utdanningen. I vårhalvåret 2016 var det seks lærere som tok videreutdanning i matematikk. For høsthalvåret fikk vi tre lærere fra ungdomsskolen som tok matematikk 2, en som tok Praktisk pedagogisk utdanning, en rektor tar rektorskolen. I tillegg tar to lærere fra barnetrinnet GLSM (grunnleggende lese og skriveopplæring) på eget initiativ.

Det arrangeres årlig livredningskurs for ansatte som har elever i basseng.

Høsten 2016 ble det kjøpt inn 7 digitale tavler til skolen og voksenopplæringa. Samtlige lærere har fått kurs i bruk av tavlene, og det satses nå på å få superbrukere på plass på hver arbeidsplass. Det benyttes i tillegg en hel del digital pedagogisk programvare.

Det er til tider vanskelig å skaffe kvalifiserte vikarer til undervisningsstillingene. Spesielt sårbar er små skoler når fravær blant lærerne oppstår og ikke minst om flere en er borte samtidig. Dette kan medføre at kvaliteten på undervisningen reduseres. Større skoler vil være bedre rustet til å takle slike situasjoner i og med at der er flere fagpersoner på skolen som kan bidra i undervisningen.

SFO

Steine og Straume skoler har tilbud om SFO, mens Eidet SFO får tilbudet sitt i barnehagen morgen og ettermiddag, og på skolen på hele fridager. De fleste benytter tilbudet inntil 17 timer i uken.

SFO i Bø er et helårlig tilbud for barn i 1.- 4.klasse, dvs. at det er tilbud før og etter skoletid og i skolefrie perioder. Deler av skoleferien er SFO sammenslått med nærliggende barnehage, dette i hovedsak for å redusere personal kostnadene.

I likhet med barnehagene har også SFO en årsplan eller aktivitetsplan som de følger i nært samarbeid med foresatte.

Sykefraværet i skoler og SFO hadde et gjennomsnitt på 5.8%

Integrering og voksenopplæring

Bø kommune bosatte 22 personer i 2016. Vedtaket var opprinnelig på 15, men kommunestyret endret det til 25 i budsjettvedtaket.

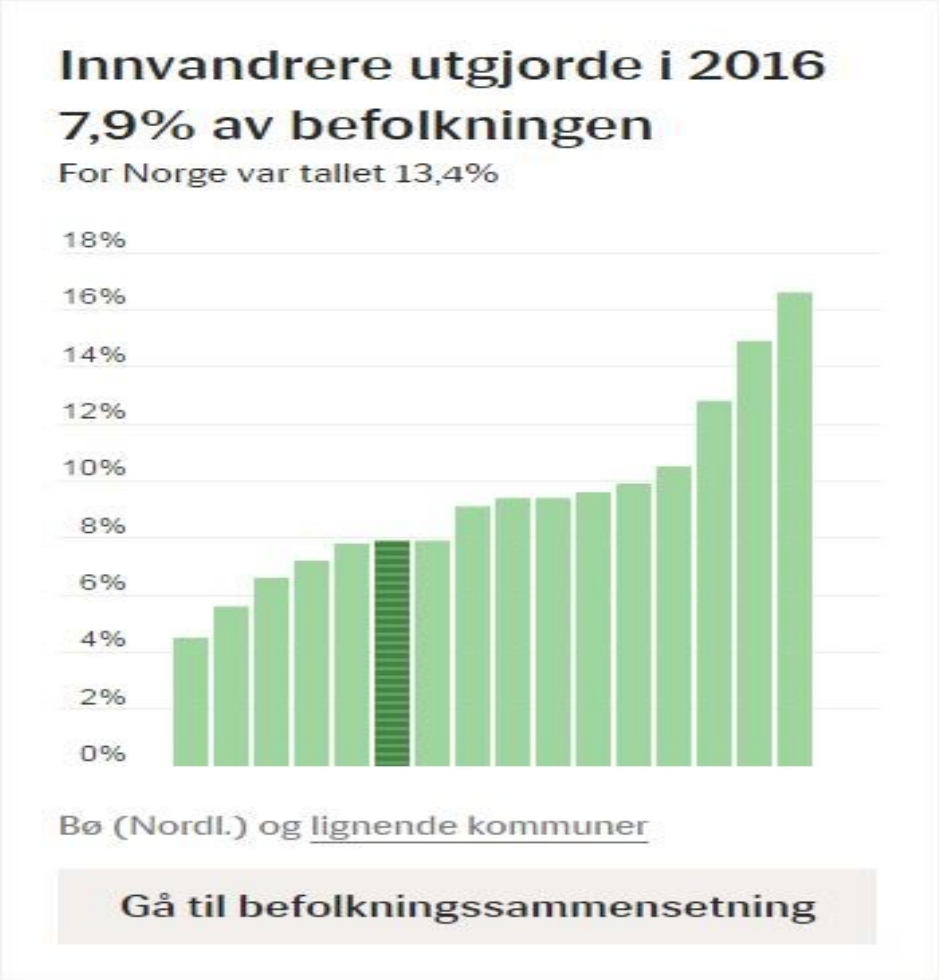

Figuren under viser antall personer med innvandrerbakgrunn fordelt etter nasjonalitet i 2016 i Bø. Det er tilsammen 208 innvandrere i Bø kommune+ 17 norskfødte med innvandrerforeldre.Vi har mange nasjonaliteter. De som er merket med hvitt er for få til at antallet vises.

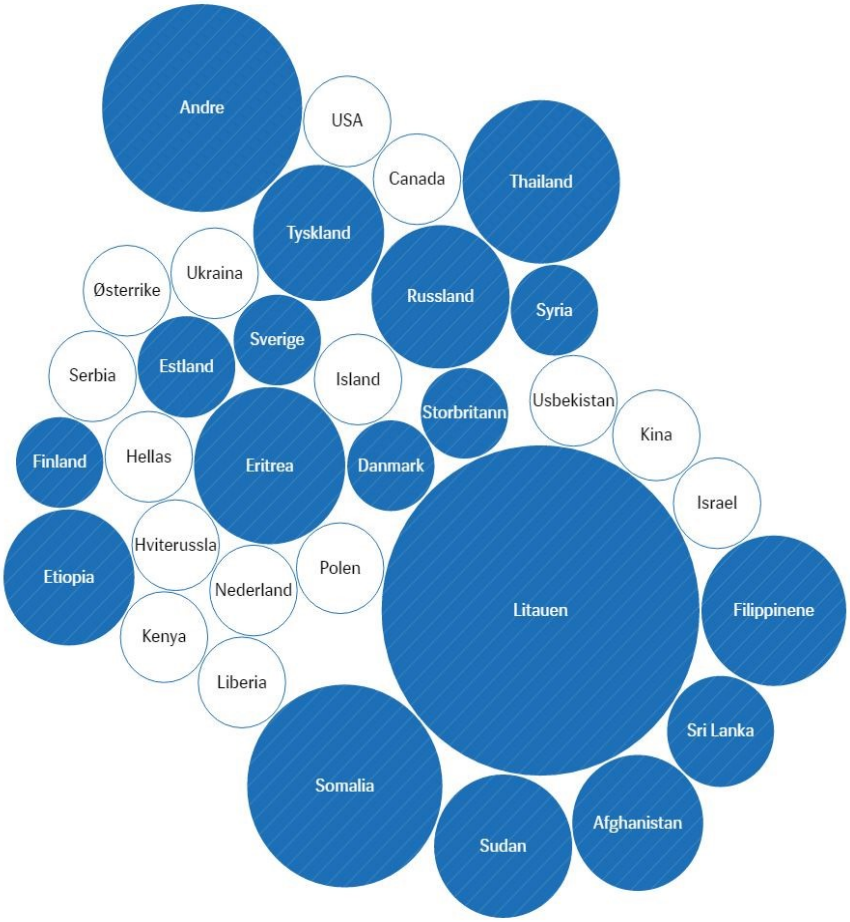

Litauen	53
Somalia	20
Thailand	13
Eritrea	12
Filipinene	11
Sudan Russland	10 10
Afghanistan Tyskland Etiopia	9 9 9
Sri Lanka	6

De andre landene merket med blått liggerpå 4-5 stk.

Bø kommune fikk totalt 16, 5 millioner i tilskudd fra IMDI i 2016.Beløpet fordeler seg som følger:

Integreringstilskudd for år 1.	4,4 mill
Integreringstilkudd for år 2-5	9,5 mill
Norskopplæring for voksne	2,4mill
Ekstratilskudd ved bosetting	0,25

Fylkesmannen i Nordland hadde i 2016 tilsyn med introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere i Bø kommune. Tilsynet skulle sjekke om Bø kommune gir et helårlig program med fulltids aktivitet på 47 uker a 37.5 timer pr.uke.

Det ble avdekket avvik i dette tilsynet.Elevene fikk for lite undervisning pr.uke, og de hadde ikke et tilbud på 47 uker. Det ble jobbet mye med å rette opp disse avvikene.Vi har omorganisert hele undervsiningstilbudet ved voksenopplæringa, og i februar 2017 fikk vi melding om at tilsynet er avsluttet fra fylkesmannen sin side. Alle avvik er lukket.

Ansatte ved Integreringsavdelingen:

2,5 stillinger jobber med bosetting og integrering og vi har tre og en halv lærerstillinger

Undervisning:

Elever i alt voksenopplæringen: **44**

Elever Introduksjonsprogrammet: **40**

Elever ordinær norskundervisning: **4**

Elever grunnskole: **10** (går også på intro**)**

Generelt:

Det var vedtak på bosetting av 25 personer. Vi fikk bosatt 22 i 2016, og de tre andre kom like over nyttår. Vi så en økende tendens til at vi ble forespurt om bosetting av enslige. Dette skaper behov for flere boliger, men vi har så langt klart å skaffe nok.

Samarbeid:

NAV kommer til Integreringsavdelingen en gang i uken. Det løser utfordringen med fravær fra skolen for å dra på NAV. NAV skal videre være med på å utarbeide/ følge opp IP til deltakere i Introduksjonsprogrammet.

Vi har samarbeidsmøte med psykiatrien ca. en gang i mnd.

Det har vært samarbeidsmøter med andre etater. På grunn av arbeidspress ved Integreringsavdelingen, har det dessverre blitt for lang tid mellom disse møtene.

Økonomi, budsjett og regnskap

Etterfølgende tabell viser avdelingens netto resultatet totalt og fordelt på ansvar.
I 1000 kr

Ansvar	**Regnskap**	**Budsjett**	**Rev.budsjett**	**Resultat**
Skole og barnehagekontoret	1 224	1 431	1 364	139
Lærlinger	87	162	162	74
Tillitsvalgte	135	128	130	5
Fellesutgifter grunnskole	5 456	5 977	6 006	549
Fellesutgifter barnehage	106	144	144	37
Ekstraressurs førskolebarn	650	692	705	54
Steine skole	5 452	5 898	5 976	523
Skolelokaler Steine	985	995	1 002	16
Steine SFO	553	530	543	-10
Straume skole	5 433	5 317	5 408	25
Skolelokaler Straume	953	816	822	-131
Straume SFO	667	674	691	23
Eidet skole	3 401	3 587	3 638	236
Skolelokaler Eidet	931	894	902	-29
Eidet SFO	111	80	80	37
Bø Ungdomsskole	8 207	7 110	7 326	-881
Skolelokaler Bø u-skole	1 346	1 169	1 184	-162
Vinje Barnehage	4 335	3 664	3 482	-493
Lokaler Vinje barnehage	435	319	319	-116
Straume Barnehage	3 811	3 868	3 952	140
Lokaler Straume Barnehage	275	251	251	-24
Eidet Barnehage	1 977	2 203	2 280	302
Lokaler Eidet Barnehage	122	167	167	44
Enslige mindreårige asylsøkere	1 044	0	0	1 044
Voksen fremmedspråklige	130	474	504	373
Flyktningetjenesten	4 825	1 800	1 759	3 066
Sum netto	40 694	44 590	45 479	4 784

Regnskapet for skole og barnehageetaten resulterte i et netto overskudd på 4.7 mill kr.

Generelt sett vil jeg si at samtlige avdelinger i etaten har svært god budsjettdisiplin.

Jeg har valgt å kommentere de postene som har avvik over 100 000 kr.

Skole og barnehagekontoret:

Har et overskudd på 139 000 kr. Mindre pensjonsinnskudd og mindre forbruk på annonsering forklarer overskuddet.

Fellesutgifter grunnskole:

Har et overskudd på kr 549 000 kr.

Overskuddet skyldes økt refusjon fra staten på grunn av videreutdanning for lærere, Mindre pensjonsinnbetalinger og redusert undervisning for elever bosatt i andre kommuner.

Steine skole:

Overskudd på kr 523 000 kr. Tilskudd fra staten på økt læreinnsats for 1-4 trinn er ført her. Refusjon sykelønn og fødselspenger ble mer enn budsjettert.

Skolelokaler Straume:

Merforbruk på kr. 131 000. Skyldes mer strømforbruk og økte lønnsutgifter på renhold.

Eidet skole.

Overskudd på kr. 236 000. Skyldes i hovedsak mer sykelønnsrefusjon og fødselspermisjon.

Bø Ungdomsskole:

Skolen har et merforbruk på kr 881 000 kr på lønn. Dette er ikke et reelt tall fordi det må sees i sammenheng med tilskuddet til enslige mindreårig flyktninger på litt over en million. Lønnsutgifter til lærerne til denne klassen er ført over fast lønn, mens tilskuddet er ført på eget kapittel.

Skolelokaler Bø u-skole:

Merforbruk på kr 162 000 som skyldes økt strømforbruk og mindre sykelønnsrefusjon enn budsjettert.

Vinje barnehage:

Har et merforbruk på nesten 500 000 kr. Dette merforbruket må sees i sammenheng med nesten tilsvarende overskudd i Straume og Eidet barnehage. Dette er lønnsutgifter. På grunn av økt barnetall er stillingshjemler fra Straume og Eidet b. hager tatt i bruk ved Vinje b. hage i løpet av barnehageåret.

Voksen fremmedspråklige:

Overskudd på kr: 373 000 kr. Tilskudd til norskopplæring fra staten. På grunn av økning i antall flyktninger ble tilskuddet høyere enn budsjettert.

Flyktningetjenesten:

Tjenesten kommer ut med et netto overskudd på kr. 3 597 000.

Grunnen til at det er stort overskudd på flyktningekapitlet er følgende.

Budsjettert med et integreringstilskudd på kr. 12 970 000.-

På grunn av økning i antall flyktninger og familiegjenforening fikk vi kr.15 490 000 i integreringstilskudd.

En stor del av integreringstilskuddet går til lønn for flyktningene. Flere av våre flyktninger kom på slutten av året, og vi får derfor overskudd på lønn.

3. HELSE- OG OMSORGSETATEN

Generelt om driften

Driften går generelt godt i hele etaten, men selvsagt med ulike utfordringer i de enkelte avdelingene.

Et generelt trekk ved driften er mangel på vikarer. Dette medfører uønsket bruk av overtid, og nedsatt kvalitet på tjenestene. Fire ansatte tar videreutdanning eller høgskoleutdanning. Dette er selvsagt svært gledelig, men medfører økt press på vikarsituasjonen ved uttak av permisjoner/fravær pga. utdanningen. Det er selvsagt positivt at når de aktuelle personene er ferdige så har vi økt kompetansen i avdelingene betraktelig.

Rekrutteringssituasjonen – som for kort tid tilbake var meget god- har strammet seg betydelig til. Utlysning av stillinger for sykepleiere ga eksempelvis 1 ekstern søker, til tross for bruk av rekrutteringstiltak. Dette er en nasjonal tendens, som også har sammenheng med at svensker og dansker i større grad jobber i heimlandet, og at sykehusene generelt rekrutterer bedre enn kommunene. Nasjonalt er institusjonsomsorg minst populært blant nyutdannede sykepleiere.

En intern undersøkelse viser at kun 11 % av ansatte omsorgsarbeidere er < 37 år, den samme prosentsatsen som ansatte omsorgsarbeidere > 62 år. Dette gir store utfordringer mht rekruttering og å få ansatte til å stå i jobb så lenge som mulig. En lærling avla fagprøve med godt resultat. 12 % av de ansatte i etaten er fremmedspråklige.

Administrasjonen har – sammen med tillitsvalgte - deltatt i prosjektet «Heltid i Nord», en seminarrekke på 4x2 dager. Målsettingen er å skape en heltidskultur i kommunene, bl.a. ved å arbeide for redusert ufrivilligdeltid. Ved utgangen av perioden har det lyktes å innfri helt eller delvis ønske om økt stillingsstørrelse for 18 ansatte. Samtidig har 17 ansatte fått større stillinger gjennom fortrinnsrett til økt stillingsstørrelse.

Tabell 3.1: Gjennomsnittlig stillingsstørrelse turnusarbeid 2016

Kommune/ stillingsstørrelse	***Andel hele stillinger***	***Gjennomsnittlig stillingsstørrelse***	***Gjennomsnitt. st. størr. m/merarbeid***
Bø	19,3	68,1	78,7
Landet	20,9	63,6	70,6

Tabellen viser at Bø kommune ligger noe under landsgjennomsnittet mht. hele stillinger. Ser vi imidlertid på gjennomsnittlig stillingsstørrelse ligger vi markert over landsgjennomsnittet. Det samme gjelder gjennomsnittlig stillingsstørrelse med merarbeid, dvs. medregnet ekstravakter, vikariater og overtid. På alle variablene er vi best i regionen, selv om vi i Bø ikke har hatt noen store kostnadskrevende prosjekter for å nå disse resultatene.

Tabell 3.2: Oversikt ønsket stillingsstørrelse Helse- og omsorgsetaten i Bø pr. juni 2016

Avdeling	***Totalt antall ansatte***	***Derav 100%***	***Derav deltid***	***Derav uønsket deltid***	***Derav ønsket deltid***	***Differanse ønsket deltid/ bemanningsplan***
Hjemmesykepleien	23	6	17	6	11	1,5 årsverk
1.etasje Bøheimen	34	10	24	16	8	3,7
2.etasje Bøheimen	35	6	29	19	10	3,2
Doktorhagen	11	2	9	8	1	1,7
Renhold/vaskeri	9	1	8	0	8	0
Kjøkken	5	1	4	0	4	0
TTF	22	4	18	4	14	4,1
Psykiatri	8	4	4	0	4	0
Helseavdelingen	13	9	4	2	2	1,3
Administrasjon	6	5	1	0	1	0
SUM HELE ETATEN	**166**	**48**	**118**	**65**	**53**	**15,6**
SUM PLEIE- OG OMSORG	**147**	**34**	**113**	**63**	**50**	**14,3 årsverk**

Tabellen viser to hovedfunn: 1) Et stort antall (45 %) av de deltidsansatte ønsker selv å jobbe deltid. 2) Dersom vi skulle imøtekomme de ansattes ønske om økte stillingsstørrelser må etaten tilføres 15,6 årsverk. Dette anses ikke som realistisk. Vi kan redusere antall deltidsansatte med 14 stillinger dersom alle jobber hver annen helg, slik avtaleverket tillater. Dette er imidlertid svært upopulært blant ansatte i de største stillingene, selv om alle ansatte med stilling < 50 % jobber hver annen helg. I prosjekt Doktorhagen – der alle ansatte jobber hver annen helg mot 2 timer redusert ukentlig arbeidstid - er ingen stillinger <64 %.

Det store antall deltidsstillinger har tidligere gjort at vikaravviklingen gikk rimelig greit. Problemet er å finne kvalifiserte vikarer når personell med 3-årig utdanning har fravær – det klarer vi omtrent aldri. Den siste tiden har det i økende grad også blitt vanskelig i det hele tatt å få tak i vikarer/ekstrahjelp. Dette fordyrer driften, fordi en da i økende grad må ty til overtid blant fast ansatte.

I tillegg er det en vanskelig avveining å ha et stort nok/ikke for stort antall tilfeldige vikarer: I perioder med lavt fravær risikerer vi å miste kjente vikarer fordi de får for lite å gjøre. I perioder med stort fravær – eks. influensaperioder – risikerer vi å ikke ha nok vikarer fordi det er for mye å gjøre.

Konkurransen om vikariater/ekstravakter er hovedårsaken til misnøye og støy i noen avdelinger, selv om det i samarbeid med de tillitsvalgte er utarbeidet retningslinjer for fordeling av ekstravakter/vikariater.

Det store antall deltidsstillinger er ikke ønskelig verken for arbeidsgiver eller arbeidstakere. Etaten arbeider kontinuerlig med å få til større stillingsstørrelser.

Alle avdelingene deltar jevnlig i regionale kurs – der tilbudet er meget omfattende og RKK tilbyr kurs/utdanningsforløp av høy kvalitet.

Det er i perioden gjennomført en grundig medarbeiderundersøkelse ved 2. etasje Bøheimen i regi av bedriftshelsetjenesten. Utarbeidelse av tiltak er sluttført, og en referansegruppe følger gjennomføringen tett.

Etatens personalorgan hadde 8 møter og behandlet hele 108 saker. Samarbeidet med de tillitsvalgte i personalorganet og på andre måter fungerer meget godt. Det er avtalt faste, uformelle møter med hovedtillitsvalgte.

Tabell 3.3: Utviklingen i antall årsverk/stillinger 2013 – 2016.

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
Årsverk	**124,2**	**118,9**	**121,7**	**123,0**
Ansatte	**178**	**171**	**175**	**178**

Bemanningen er i perioden vedtatt økt med 1,3 årsverk som følge av budsjettvedtak for 2016.

Tabell 3.4: Utviklingen i sykefraværet helse- og omsorgsetaten 2013 – 2016

	2013	***2014***	***2015***	***2016***
Sykefravær totalt	10,9	11,2	10,2	*9,8*
Legemeldt	9,5	9,8	8,7	*7,0*
Egenmeldt	1,4	1,4	1,5	*2,8*

Utviklingen viser en gledelig reduksjon i sykefravær siste år. Reduksjonen i langtidsfravær er markert, det samme er økningen i korttidsfravær. Det er vanskelig å se årsakene til dette, sannsynligvis er det tilfeldige utslag.

Det registrerte sykefraværet indikerer at det generelt jobbes godt med sykefraværsoppfølging i etaten.

Sykeavdelingene ved Bøheimen har et fravær på 9,3 %, noe som er en reduksjon på 1,2 % fra året før. Dette er et svært bra resultat. Hjemmesykepleien har en liten reduksjon til 11,2 %. Dersom man ser nærmere på statistikken over sykefravær framkommer det at fraværet varierer stort fra avdeling til avdeling, fra 2,7,5 % til 37 %. Dette gjelder imidlertid svært små avdelinger, der ett langtidsfravær kan gi store utslag.

Helse- og omsorgsetaten har et stort innslag av arbeidstakere med kroniske lidelser, dvs. sykdomstilstander der arbeidsgiver mottar refusjon fra første dag av sykefraværet. Av 178

ansatte gjelder dette 28 personer, dvs. 15,7 % av de ansatte. Dette betyr at høgt sykefravær også kan innebære at etaten er flink til å legge til rette for at folk får utnyttet sin restarbeidsevne. Statistisk sett ville etaten komme bedre ut dersom forholdene for kronisk syke ble så dårlig tilrettelagt at de måtte forlate arbeidslivet. Statistikk over fravær må derfor tolkes med varsomhet. Eksempelvis gir ett langtidsfravær med varighet ett år utslag med 0,7 % på fraværsstatistikken for helse- og omsorgsetaten.

HELSEAVDELINGEN

Legetjenesten

Legetjenesten var preget av ustabil legebemanning i 2016. En av legene hadde permisjon for videreutdanning til spesialist i allmennmedisin største delen av året. Stillingen ble lyst ut eksternt uten søkere, og vi var nødt til å bruke bemanningsbyrå for å dekke behovet. Sykehjemslegen gikk ut i permisjon fra sommeren. Funksjonen som sykehjemslege ble overtatt av en av fastlegene i desember 2016, noe som skapte ytterligere problemer med manglende legedekning og tilhørende kapasitetsproblemer. Bruk av vikarleger kan svekke kvaliteten, og øker kostnadene dramatisk for legetjenesten. Takket være et godt arbeidsmiljø og engasjerte medarbeidere/leger så har legetjenesten likevel klart å minimere konsekvensene for pasientene.

Legekontoret tilsatte fast stilling (20%) som helsesekretær i 2016. Vi har stabilt, erfarent og kompetent hjelpepersonell, samt tilgang på gode vikarer ved behov.

Tabell 3.5: Netto utgifter/inntekter/konsultasjoner 2013-2016

	2013	***2014***	***2015***	***2016***
Nto. utgifter legekontor	3972	4246	4404	**5552***
Inntekt pasienter	4623	4520	4658	**4535**
Antall konsultasjoner	**8830**	**8937**	**8374**	**8256**

** Innleie av legevikar fra vikarbyrå kostet tjenesten 1,7 mill. i 2017.*

KAD

Bø kommune har en Kommunal øyeblikkelig hjelp døgnplass- KAD i korttidsavdelingen på sykehjemmet. Plassen ble mye brukt høsten 2015, men etter korrigering av rutiner for innleggelse og spesifisering av målgruppe er bruken falt dramatisk i 2016. Korttidsavdelingen, som KAD er en del av, har også hatt stor pågang og ved en del anledninger har avdelingen ikke hatt kapasitet til å ta mot KAD-pasienter fra fastlegene.

Folkehelse

Ansvaret for Folkehelsearbeidet i kommunen er flyttet til Kultur og næringsetaten, for å sikre bredere involvering av hele kommunene. Dette oppleves som vellykket.

Frisklivssentralen

Frisklivsentralen tilbyr kostveiledning, gruppebasert trening, oppvarmet basseng og andre helsefremmende tiltak for voksne og barn, etter henvisning fra lege eller andre samarbeidspartnere. Tilbudet var redusert i 2016 grunnet sykefravær og Frisklivssentralen prioriterte individuelle tilbud. Frisk frokost ble gjennomført i alle barneskoler. Frisklivssentralen organiserte Trim- og vinnkampanje sommeren 2016.

Kommunefysioterapeut

Bø kommune opprettet en engasjementstilling for kommunefysioterapeut i 2014. Etter fødselspermisjon ble engasjementet videreført fra høsten 2016. Kommunefysioterapeuten har ansvar for fysioterapitjenesten på institusjon, og gir tilbud til barn og unge i samarbeid med helsestasjon. Hun har gjennomført forflytningskurs for ansatte i pleie- og omsorgssektoren og har deltatt i prosjekt God skolestart. Fysioterapeuten arbeider 50% i prosjektstilling i samarbeid med kommuneoverlegen (se nedenfor).

Helsestasjon

Helsestasjon ansatte ny helsesøster i 2016 og har nå totalt 2 årsverk, noe som er en økning med 0,3 årsverk fra 2015. Nytilsatt helsesøster startet desentralisert utdanning høsten 2016 med full lønnskompensasjon fra kommunen.

Barn- og ungdomsteam (BUT) er et koordinerende team for barn og unge i Bø kommune. BUT har hatt 6 møter i 2016, og behandlet 18 saker.

Lege har deltatt i undervisning i seksualitet, prevensjon og seksuelt overførbare sykdommer i ungdomsskolen. Helsesøster har individuelle samtaler med alle elever i 1. klasse, 8.klasse og 10.klasse. Hun har også åpen lavterskeltilbud på alle barneskoler og ungdomsskolen.

Svangerskapskurs, barselgruppe og foreldrekurs/førstehjelp kurs er etterspurt men avdelingen har ikke hatt ressurser til å gjennomføre det.

Tabell 3.6: Utviklingstall for helsestasjonsvirksomheten 2013 – 2016.

	2013	***2014***	***2015***	***2016***
Fødsler	14	13	27	**22**
Hjemmebesøk før 6 uker	14	13	27	**22**
2 års kontroll	14	19	12	**21**
4 års kontroll	25	19	22	**21**
Skolestart	**14**	**22**	**10**	**10**

Avdeling psykisk helsearbeid

Avdeling psykisk helsearbeid har seks årsverk fordelt på åtte stillingshjemler. Fem av disse (3 årsverk) arbeider i miljøarbeider tjenesten som tilbyr oppfølgning av brukere i hjemmet alle dager, også i helgene fra 08-22. Brukere med lette og moderate psykiske lidelser (angst, depresjon) følges opp av behandlerstillingene i avdelingen som tilbyr samtaleterapi, støttesamtaler og felles aktivitet (turdag). Personer med alvorlig sinnslidelse er en svært ressurskrevende pasientgruppe. Samarbeidet med spesialisthelsetjenesten (Vesterålen DPS) har blitt bedre, men de sykeste pasientene blir fortsatt ofte avvist av spesialisthelsetjenesten for at de er for syke for å kunne «nyttiggjøre seg behandling». Ansvaret for oppfølgning av pasientene ligger da hos kommunen, men avdeling psykisk helsearbeid er ikke godt nok bemannet for å gi et godt nok tilbud til pasientgruppen. Kommunen kjøper derfor tjenester av private. Avdelingen har ca. 60 brukere. Behovet for samtaleterapi er stabilt (henvisning fra lege).

Ruskonsulenten har kveldsarbeid en dag i uken for å jobbe forebyggende overfor barn og unge. Ruskonsulenten har gjennomgått utdanning i Motiverende intervju. Ruskonsulenten er ansvarlig for seminar for 10. klasse i ungdomsskolen som skal forberede elevene på hybelliv.

Avdelingen har deltatt i regionalt nettverk: Recoveryorientert praksis.

Psykiatrisk sykepleier hadde tidligere kontordag på ungdomsskolen, for samtaler og oppfølgning av ungdommer med psykiske plager. Oppgaven er overtatt av nytilsatt helsesøster i 2016.

Høsten 2016 ble det etablert kommunal «avlastningsbolig» for pasienter med kortvarig behov for tett oppfølgning av ansatte i psykiatrien. Boligen har vært i bruk ved to anledninger.

Miljøtjenesten har, i perioder, stor arbeidsbelastning. Det er en faglig utfordring at de arbeider alene. Miljøtjenesten har vært ekstra bemannet i deler av 2016 grunnet ekstraordinære forhold. Det er vanskelig å få tak på kompetente vikarer. Arbeidsmiljøet er godt

Prosjekter

Psykiater på deling

I samarbeid med Øksnes kommune har Bø ansatt en familie- og nettverkslege. Prosjektets målsetting er

- å øke fokus på familie og nettverksarbeid og bedre kompetansen i dette hos fastleger, helsestasjon og i psykiatritjenesten
- å bedre fastlegenes kompetanse i psykiatriske vurderinger

Legen (som er psykiater) arbeidet i 20 % stilling i Bø kommune. 25 familier/pasienter har deltatt i familie- nettverkssamtaler og der er gjennomført regionale og lokale seminarer. Prosjektet finansieres av skjønnsmidler (Øksnes kommune).

Etablering av oppfølgingsteam i kommunehelsetjenesten.

Kommuneoverlegen og kommunefysioterapeuten har startet et forsknings- og utviklingsprosjekt for å utforske hvordan pasienter med «store og sammensatte behov» følges opp i Bø kommune, og vurdere tiltak for bedre tjenestene til denne gruppen. Prosjektet finansieres av Nasjonalt senter for distriktsmedisin og Fylkesmannen, og veiledes av UiT. Kommuneoverlegen har deltatt i to kurs ved NTNU- videre i 2016; Organisasjon og endring, og Praktisk prosjektledelse (delvis finansiert av OU- midler).

Oppfølgning av barn med overvekt

Helsestasjon har søkt, og fått midler til å starte et prosjekt med målsetting å følge opp og behandle barn med overvekt. Barn som har fått konstatert overvekt ved screening i 3. og 8. klasse prioriteres. Planlegging av prosjektet startet høsten 2016, og skal gjennomføres 2017-2018.

Psykososialt kriseteam

Psykososialt kriseteam er en tverrfaglig gruppe med representanter fra legetjenesten, avdelingen psykisk helsearbeid, helsestasjon, oppvekstetaten, politi og prestekontoret, som etableres ved behov for oppfølgning av personer i krise, der det ordinære hjelpeapparatet ikke strekker til. Kriseteamet ble brukt ved en hendelse i 2016. Teamet fungerte godt. Plan for psykosial beredskap er oppdatert i 2016.

Barnevernstjenesten.

Fra 1. januar 2012 overtok Vesterålen barnevern-oppgavene etter Lov om barnevernstjeneste for Bø kommune.

Barnevernstjenesten går greit, uten at helse- og sosialadministrasjonen har noe annet enn statistisk kunnskap om hvilke tiltak barn hjemmehørende i Bø mottar. Vi er 100 % avhengig av at Vesterålen Barnevern gjør en god jobb, og ingenting tyder på noe annet. Det tverrfaglige samarbeidet er styrket gjennom etableringen av Tverrfaglig forum (kommunal tverrfaglig gruppe med deltakelse fra Vesterålen Barnevern).

Tabell 3.7: Antall meldinger og saker innen barneverntjenesten i 2013 – 2016:

	2013	***2014***	***2015***	***2016***
Meldinger til barnevernet	26	25	26	**25**
Antall undersøkelser	21	14	21	**18**
Fristoverskridelser melding	27 %	0	3 %	**4 %**
Fristoverskridelser undersøkelser.	**43 %**	**25 %**	**19 %**	**22 %**

Som det fremgår av tabellen har ikke overgangen til Vesterålen barnevern betydd vesentlige endringer i aktiviteten i forhold til barn fra Bø kommune. Det er imidlertid svært gledelig at fristoverskridelser i forhold til meldinger er eliminert. Også fristoverskridelser i forhold til undersøkelser viser en gledelig tendens.

Tabell 3.8: Barn i tiltak Bø kommune/Vesterålen barnevern 2013-2016

	2013	***2014***	***2015***	***2016***
Barn med tiltak i hjemmet	12	12	10	13
Barn i omsorg utenfor hjemmet	11	11	10	7

Tallene for tiltak er forbausende stabile. Antall barn med/uten tiltak i hjemmet har endret seg i 2016. Dette er imidlertid en «teknisk» endring fordi fosterhjemsplassering som avtales frivillig registres som hjelpetiltak i hjemmet. Den reelle situasjonen fra 2015 til 2016 er derfor uendret.

For Vesterålen Barnevern samlet sett øker antall barn med tiltak/under omsorg fra 2015 til 2016 fra 244 barn til 276. Utviklingen i regionen – og nasjonalt – går i retning av flere alvorlige saker med mulige innslag av straffbare forhold

Tabell 3.9: Utgifter barnevern 2012-2016

Årstall	***2012***	***2013***	***2014***	***2015***	***2016***
Utgifter	6 141	6 340	5 865	6 203	6 551

Som det fremgår har utgiftene vært forbausende stabile siden opprettelsen av Vesterålen Barnevern i 2012. Bø kommune har imidlertid størst utgifter i regionen målt i forhold til utgifter pr. barn <17 år, og pr. innbygger.

PLEIE- OG OMSORGSAVDELINGEN

Institusjonsomsorgen

Ved utgangen av 2016 hadde Bøheimen 50 sykehjemsplasser i drift, dvs. også 2 av de plassene som ble lagt ned i 2011. Behovet for sykehjemsplasser økte gjennom hele året. Pr. 31/12 var det innlagt 52 pasienter på sykehjemsplass. I perioder var det innlagt 8 pasienter på korttidsavdelinga (4 dobbeltrom), samtidig som vi tok i bruk pårørenderommet og endestuer. En hard utskrivnings praksis fra sykehuset er medvirkende årsak til presset på Bøheimen. I de tilfeller pasienter innlegges på akuttplass blir de automatisk overført til korttidsplass hvis pasienten ikke kan skrives ut til hjemmet eller innlegges på sykehus. 18 av 52 pasienter var menn.

Tabell 3.10: Antall pasienter ved pr. 31.12. Bøheimen 2013-2016

	2013	***2014***	***2015***	***2016***
Antall heldøgnsbeboere	50	48	50	**52**
- av dette langtidsopphold	45	44	44	**45**
- av dette korttidsopphold	5	3	6	**7**
- akuttplass	0	1	0	**0**
Totalt antall plasser på institusjon	**48**	**48**	**50**	**52**

Institusjonen har totalt 50 plasser som fordeles med 3 plasser avsatt til avlastning / korttidsopphold, 1 akuttplass og 46 langtidsplasser til demens og somatisk pleie.
Ved behov kan korttidsavdelingen omgjøres til dobbeltrom inntil 60 dager pr. pasient, og dermed økes kapasiteten fra 4 til 8 pasienter.

Tabell 3.11: Betalingsdøgn Stokmarknes sykehus 2013-2016:

		2013	***2014***	***2015***	***2016***
Antall betalingsdøgn		**0**	**0**	**0**	**7**

Det er et mål for Bø kommune å ta heim utskrivningsklare pasienter fra sykehuset av hensyn til pasienten, og for å unngå betalingsdøgn.

Dette har vært en prioritert oppgave også i 2016. Dette til tross har vi brukt 7 betalingsdøgn. Seks av disse tilskrives en spesiell pasientsituasjon der døgnene ble brukt for å avklare

pasientens omsorgsnivå. Pasienter ble liggende 15 døgn etter at de var utskrivningsklare på sykehuset pga manglende transport fra sykehuset. Dette har bedret seg etter at Nordland Personbefordring startet opp med syketransportbil hvor pasient kan transporteres på båre.

Vi opplever at pasientene som utskrives fra sykehuset har et vesentlig større behov for pleie og medisinsk oppfølging enn tidligere. Det bør stilles spørsmål med om disse pasientene er reelt utskrivningsklare, eksempelvis pasienter som står på intravenøs behandling når de skrives ut.

Det er god dialog med Nordlandssykehuset Vesterålen vedrørende utskrivningsklare pasienter. E- meldinger mellom lokalt legekontor, og spesialisthelsetjenesten har fungert tilfredsstillende.

Tabell 3.12: Utskrivning av pasienter i løpet av året. Bøheimen 2013-2016

	2013	***2014***	***2015***	***2016***
Avlastning i institusjon	13	11	17	**9**
Akuttplass (døgn øyeblikkelig hjelp)	37	43	43	**7**
Institusjon korttidsopphold annet formål	84	80	76	**61**
Institusjon korttidsopphold rehabilitering	1	1	13	**17**
Institusjon korttidsopphold utredning	1	1	2	**1**
Institusjon langtidsopphold	20	26	20	**17**
Utskrivninger totalt inklusiv dødsfall	**156**	**158**	**171**	**112**

Det er gledelig at 3 pasienter er utskrevet fra langtidsopphold fra Bøheimen til hjemmet/ omsorgsbolig. Mange dårlige pasienter med sammensatte lidelser på korttidsavdelinga fordret høy kompetanse og ekstra innleie av personal.

I hovedsak har pasienter som innvilges langtidsopphold demensproblematikk og tunge somatiske lidelser. Mange av disse pasientene er urolige og «vandrer». Det har vært stort press på skjermet enhet, noe som har medført ekstra innleie. Av og til er det nødvendig å leie inn bemanning tilsvarende 1:1 (en pleier med ansvar for 1 pasient). Skjermingstiltak på eget rom har også vært nødvendig. I 2 tilfeller er det søkt fylkesmannen om bruk av tvang relatert til demensproblematikk for å holde pasientene tilbake på institusjonen. Disse tvangstiltakene

er innvilget er for kortere perioder. For dårlige og dødende pasienter har det vært brukt fastvakt. Ingen pasienter skal være alene den siste tiden av livet, såfremt det er mulig å forutse behovet.

Tabell 3.13: Bruk av akuttplassen 2013-2016

Akuttplassen	***2013***	***2014***	***2015***	***2016***
Antall pasienter	37	43	43	7
Antall liggedøgn	104	113	130	22
Gjennomsnittlig liggedøgn	2,8	2,6	3,0	3,17

Akuttplassen (døgn øyeblikkelig hjelp) var i bruk hele året. Etter korrigering av rutiner og tidvis manglende kapasitet på korttidsavdelingen ble det et dramatisk fall i bruken av akuttplassen. Manglende sykehjemslege en periode kan også være en av årsakene til redusert bruk av akuttplass. Det økonomiske incitamentet som lå i tiltaket medfinansiering er også borte etter at dette ble avviklet fra pasienten 2016. Nasjonalt varierer bruken av akuttplassene mellom 5 % og 130 % av kapasiteten.

Tabell 3.14: Alderssammensetningen på Bøheimen pr. 31.12.12. 2013 -2016.

Antall/år	***20013***	***2014***	***2015***	***2016***
Antall 50 -79	9	11	10	**14**
Antall 80 +	41	37	40	**38**
- herav 90 +	12	8	14	**16**
- herav 100 +	**0**	**0**	**1**	**2**

Alderssammensetningen er stabil. Vi har ingen pasienter <60 år på institusjon, noe som er i tråd med den nasjonale målsettingen.

Ved utgangen av året var det 4 lærlinger ved sykeavdelingene på Bøheimen. Alle sykepleierstillingene var besatt, men det er fortsatt knapphet på sykepleiere på natt og i helgene, og vi er svært sårbar for fravær.

Det er nasjonalt fokus på kostholdet blant eldre på institusjon. Som ledd i dette ble antall måltider økt fra 3 til 4 pr. døgn i 2015, samtidig som tidspunktet for middag ble endret til kl. 1600. Det var i løpet av året en del misnøye med tidspunktene for måltidene, spesielt tidspunktet for middagen. Fra september ble tidspunktet for servering av middag endret til kl 1300 slik det var tidligere. Fire faste måltider i døgnet er opprettholdt, og pasientene får ved behov mat hele døgnet.

Nattjenesten

Etter økning av personale til 5 nattevakter i 2015 økte arbeidsmengden på natt både i forhold til betjening av alarmer, samt faste oppdrag til hjemmeboende. De hjemmeboende som mottar oppdrag fra nattjenesten ville ellers vært innlagt på Bøheimen. Faste oppdrag i omsorgsboligene reduserte behovet for å flytte fra omsorgsbolig til institusjonen. I 2015 flyttet 9 personer fra omsorgsbolig til institusjon, mens det tilsvarende tallet var 3 personer i 2016.

Arbeidet som nattevakt kan tidvis være hardt og slitsomt. Det ga seg utslag i periodevis høgt sykefravær og vansker med å rekruttere vikarer til natt tjenesten. Regelmessig helsekontroll av nattevaktene gjennomføres av bedriftshelsetjenesten.

Vaskeri og renholdsavdelingen

fungerte godt gjennom året og utførte også renholdsoppgaver som for eks. rundvasking av omsorgsboliger og andre eksterne oppdrag. Renholdsavdelingen har ved utgangen av året 2 VTA plasser. To ansatte sluttet etter oppnådd alderspensjon. Det var få søkere til de ledige stillingene når de ble utlyst, noe som er til ettertanke da dette er stillinger som godt kan kombineres med helgestillinger i pleie- og omsorgstjenesten. Det burde være en god anledning til økt stillingsstørrelse, jfr. problematikken vedrørende ufrivillig deltid.

Kjøkkentjenesten

fungerte også meget bra og det er godt samarbeid med sykeavdelingene. Ved utgangen av året var det flere langtidssykemeldte. Tilgangen på kvalifiserte vikarer var god. Avdelinga hadde 1 person i utplassering fra NAV på praksisplass.

Kantina

har vært drevet av kjøkkenet som et eget ansvar. Kantina har fungert utmerket for både ansatte og ikke minst for beboerne i omsorgsboligene. Beboerne bruker kantina jevnlig ved kjøp av middag, anslagsvis 8-10 personer hver dag.

Hjemmebaserte tjenester.

Tabell 3.14: Antall brukere av ulike hjemmebaserte tjenester 2013 – 2016

Antall brukere/tjenester	***2013***	***2014***	***2015***	***2016***
Hjemmesykepleie	118	108	120	**129**
Hjemmehjelp	119	106	109	**130**
Miljøarbeidertjeneste	12	5	18	**12**
Omsorgslønn	2	3	4	**3**
Personlig assistent	5	4	1	**2**
Trygghetsalarm	115	113	112	**118**
Matombringing	10	7	5	**13**
Kreftsykepleie	5	7	9	**6**
Nattjeneste	**7**	**6**	**4**	**16**

Som det fremgår av tabellen har det vært en økning i antall brukere både av hjemmesykepleie, hjemmehjelp og spesielt på natt.

Behovet for hjemmesykepleie økte det siste året. Økningen skyldes i hovedsak flere eldre 80+ som har behov for tjenester.

Ved utgang av 2016 hadde vi 8 omsorgshybler. Beboerne i omsorgshyblene har et pleiebehov som langt på vei tilsvarer det vi har på sykehjemmet. Omsorgsbolig organisert som bofellesskap er svært etterspurt blant de som søker på omsorgsbolig. Alle omsorgsboligene er utleid og det står 8 på venteliste.

De ansatte har i samarbeid med kreftsykepleier levert omfattende tjenester til hjemmeboende med alvorlig kreftsykdom

Hjemmesykepleien administrerer medisin/dosetter for 92 personer. Det er økning fra 2015. Det brukes mye ressurser på ilegging og kontroll av dosettene. Ut fra antallet må en vurdere å ta i bruk andre systemer fra apotek for effektivisere ressursbruken.

Pr. 31.12.16 var det 130 brukere som mottok hjemmehjelp. Hjemmehjelpstjenesten fungerer godt. Det har periodevis vært vanskelig å skaffe nok vikarer i forbindelse ved ferie og sykdom, men brukerne har vedtak som belyser behovet og som kommunen er bundet av. Det var en ubesatt stilling ved slutten av året

Tabell 3.15: Alderssammensetning omsorgsboliger pr. 31.12: 2013-2016

Alder/år	***<67***	***67-80***	***80-90***	***90+***
2013	0	0	23	13
2014	1	0	17	15
2015	1	1	17	14
2016	1	5	13	16

Det er verdt å merke seg at det er like mange personer 90+ i omsorgsboligene som på Bøheimen. Høy alder på pasientene generer statistisk mere tjenester. Tidvis har vi pasienter boende i omsorgsboligene som har like stort pleiebehov som sykehjemspasienter. Pasientene ønsker selv å bo i omsorgsboligene selv om hjelpebehov øker. God hjemmetjeneste og nattjeneste gjør dette mulig.

Tabell 3.16: Utflytting fra omsorgsbolig til Bøheimen 2013 – 2016

Årstall	***2013***	***2014***	***2015***	***2016***
Antall flyttet	6	5	9	3

Målsettingen med etablering av omsorgsboligene er at beboerne i størst mulig grad skal bo i omsorgsboligen livet ut, bare unntaksvis skal beboerne trenge å flytte fra omsorgsbolig til sykehjem. For 2016 har det vært markert reduksjon i flytting fra omsorgsbolig til sykehjemmet, noe som er i tråd med målsettingen. For de som flytter til sykehjem skyldes det i hovedsak demensproblematikk og kompliserte/sammensatte somatiske lidelser.

Tabell 3.17. Oversikt alder og kjønn mottakere av hjemmesykepleie

Aldersgruppe	***Menn***	***Kvinner***	***SUM***
0 - 17 år	3	0	3
18 - 49 år	1	1	2
50 - 66 år	5	2	7
67 - 74 år	3	5	8
75 - 79 år	7	11	18
80 - 84 år	7	14	21
85 - 89 år	15	19	34
90 år og over	17	19	36
SUM	**58**	**71**	**129**

Oversikten viser alder og kjønn for mottaker av hjemmesykepleie. Yngre mottakere av hjemmesykepleie var stabil gjennom året, mens en har hatt en økning 90+ på 8 pasienter sammenlignet med 2015.

Hjemmehjelpstjenesten fungerer godt. Innleie av ferievikarer gjør at tjenesten leveres i hht vedtak også i ferietiden, jf. tidligere klager på dette. Alle stillinger som hjemmehjelp var besatt.

Tabell 3.17: Bruk av hjelpemidler fra hjelpemiddelsentralen.2013 – 2016

År	***Antall nye brukere***	***Verdi utlevert***	***Antall aktive brukere***
2016	29	2.194	**495**
2015	29	2 119	**495**
2014	28	3 628	**487**
2013	41	2 591	**525**

Som det fremgår av tabellen representerer de utlånte hjelpemidlene vi får fra Hjelpemiddelsentralen en betydelig verdi. Verdien av utleverte hjelpemidler er stabil, unntatt 2014 da det ble formidlet flere elektriske mopedbiler. Nye brukere og antall aktive brukere også stabilt.

Det legges ned et betydelig arbeid fra kommunens ansatte for håndtering av utleverte og innleverte hjelpemidler. Fra og med 2016 ble det ikke tillatt å overføre enkelte hjelpemidler for eks. sykeseng til ny bruker før den er sertifisert på nytt. Dette må gjøres av autorisert personell. Vaktmester kan etter kursing hos hjelpemiddelsentralen bli godkjent for dette, ellers må det komme personell fra Harstad hver gang for å gjøre det.

En stor utfordring for de som håndterer tekniske hjelpemidler er mangelen på lagerlokaler. Det stabels overalt hvor det er mulig, noe som gjør driften unødvendig tungvint.

Tiltak og tjenester for funksjonshemmede

Ny garderobe og møterom ble tatt i bruk i løpet av året, noe de ansatte er godt fornøyd med

Sykefraværet varierte mye gjennom året. Dette medførte knapphet på vikarer, som utløste overtid. Bemanningssituasjonen på natt var anstrengt gjennom året tross at alle stillingene var besatt. Brukere med stort pleiebehov har medført ekstra belastning på nattpersonalet. Det ble iverksatt tiltak for dette med at nattjenesten på Bøheimen bidrar ved behov og er i løpende kontakt hver natt.

TTF har utfordringer med å finne aktivitetstilbud for brukerne, spesielt de yngste brukerne. Bjørkengen Gård og oppvarmet basseng var det eneste aktivitetstilbud for brukerne. Kompetansen i tjenesten er god.

Bolig Doktorhagen

fungerte svært bra. Fra spesialisthold fremheves tilbud som godt og et eksempel til etterfølgelse. God kompetanse, stabil vikartilgang og godt samarbeid mellom de ansatte i boligen gjør at tjenesten fremstår som meget god.

HMS- og kvalitetssikringsarbeid.

Compilo brukes mer og mer som verktøy i avviksbehandling i alle avdelinger. Det var i løpet av året gjennomgang av avviksbehandlingen i alle avdelinger innen pleie og omsorg. Personalet bruker avvikssystemet som et bevisst verktøy for å forbedre de tjenestene som ytes.

Tabell 3.18. Oversikt over meldte avvik pleie - og omsorg 2016

Avdeling/antall avvik	
Bolig Doktorhagen	5
Hjemmesykepleien	13
Kjøkken	1
1. etasje Bøheimen	17
2.etasje Bøheimen	71
Sum Pleie- og omsorg	**119**

Ansatte bruker avvikssystemet som et system for å bedre rutiner og sette inn tiltak for å unngå uønskede hendelser.

Ved årets slutt var 9 avvik fortsatt under arbeid. De øvrige avvik var lukket.

Det er i 2016 mottatt 1 skriftlig klage angående vedtak ved utmåling av tjenesten personlig assistent. Klagen ble oversendt Fylkesmannen for videre behandling og avgjørelse. Fylkesmannen stadfestet kommunens vedtak.

De ansatte bruker avvikssystemet i varierende grad, og det fungerer fortsatt ikke godt nok. At noen avdelinger har mange avvik betyr ikke nødvendigvis at avvikene er flest der, det kan like godt være at de ansatte på denne avdelingen er flinkest til å bruke systemet.

Kvalitetslosen brukes mer og mer som verktøy i avviksbehandling i alle avdelinger. Pleie- og omsorg har lagt inn stort sett alle gjeldende rutiner i Kvalitetslosen. PPS (praktiske prosedyrer i sykepleien) er innkjøpt og tilgjengelig på alle datamaskinene i pleie- og omsorg. PPS gjør at kvaliteten på det arbeidet blir bedre. Alle ansatte har mottatt opplæring i bruk av kvalitetslosen.

Regionalt samarbeid.

Avdelingene i pleie og omsorg deltar i flere formelle regionale samarbeidsfora. Det finnes fagfora innen kreftomsorg-, demensomsorg, pleie og omsorgslederforum, velfredsteknologi, helsesøster, kommuneoverleger, helse- og omsorgsledere. Dette er et meget viktig treffsted for diskusjon og utvekling av informasjon. Nettverkene støttes økonomisk av RKK gjennom statlige kompetansemidler, og det føres referat og rapporteres til RKK fra møtene i nettverkene. Det er et eget samarbeidsorgan mellom kommunene og sykehuset vedrørende elektronisk meldingsutveksling.

Omstillingsarbeid.

Det var ingen vedtatte omstillingsvedtak for 2016.

Økonomi

Tabell 3.19: Utvikling økonomisk resultat

Årstall	***2013***	***2014***	***2015***	***2016***
Overskudd/underskudd	1 340	864	4 208	-237

Etaten gikk med underskudd på 237 000 i 2016, etter 5 år på rad med overskudd. Uten reduserte kostnader til pensjon vill underskuddet vært større. Den største enkeltårsaken til underskuddet er innleie av vikarleger til 1,7 mill. kr.

4. KULTUR-OG NÆRINGSETATEN

Generelt om drifta

2016 ble et år for omstilling av kultur- og næringsarbeidet med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak i desember om omorganisering. Her ble det vedtatt å gjøre kultur og næring til en felles etat. Dette inkluderte også landbruk og folkehelse. Den nye etaten ble formelt sett etablert fra 1. mai; samlokalisert i den såkalte «Nyfløya» på rådhuset. Budsjettmessig ble imidlertid etaten ikke samlet før 2017.

Bemanning og miljø

Stillingen som ny kultur - og næringssjef ble besatt fra 1. mai 2016. Fra 1. mai sluttet også landbruk og folkehelse seg til den nye etaten.

Kulturskolen har hatt utfordringer med å få på plass vikar for rektor som gikk ut i svangerskapspermisjon på høsten. Det løste seg ved at vi fikk en til å handtere administrasjonsdelen av stillinga. I tillegg har vi slitt med å ha tilbud på piano fullt ut og teater.

Vi har også hatt langtidssykemelding i frivilligsentralen, noe som har medført lite aktivitet siste halvår.

Arbeidsmiljøet ved etaten preges av mannskapsbytte, omorganisering og tilpasning, men kan betegnes som godt. Vi har i perioden prøvd å ha et særlig fokus på personalet og etatens sosiale miljø. Det vil være viktig også i 2017.

Kulturskolen

Kulturskolen skal i tillegg til å administrere skolen, undervise i kulturelle fag, samarbeide/ selge tjenester til lag og foreninger, delta i MUSAM, og koordinere kommunens arbeid med Den Kulturelle Skolesekken – DKS.

Skolen har 5 lærere med til sammen 1.65 årsverk. Rektor er ansatt i 100 stilling hvorav 35% er administrasjon. Det øvrige er undervisning, DKS og dirigent for Bø Gospelkor. Med rektor ute i svangerskapspermisjon fikk vi ansatt en vikar til å handtere administrasjonsressursen +

DKS med sine 5%. Det har vært krevende å få tak i vikar som sangpedagog, men fra jan 17 har vi en på plass. Pianolærer er sykemeldt, og vi har bare sporadisk klart å skaffe tilkallingsvikarer til pianotilbudet.

Tradisjonen tro arrangerte skolen vårkonsert i slutten av mai – i år med Beatles som tema. Konserten var en stor suksess med rundt 220 publikummere i kultursalen.

Kulturskolen hadde et overskudd på ca. 100.000 kr som i hovedsak skyldes økte refusjoner.

Bibliotek

Samtidig som 2016 har vært preget av renovering (reåpnet 24.mai) og nytt datasystem har vi hatt 30% økning av utlån, så vel som av arrangement og åpningstider. Vi har også gjennomført et stort leselystprosjekt for unge i samarbeid med skolene.

Biblioteket har mottatt 30.000 fra KMD til kompetanseheving på data og 60.000 fra Kulturrådet til forfatterbesøk, samt 80.000 fra Nasjonalbiblioteket til forfatterbesøk og materielle investeringer til arrangement på biblioteket. 10.000 av dette ble brukt i 2016, resten overføres til 2017. Det vil dermed bli fokus på forfatterbesøk og arrangement på Bø folkebibliotek i 2017 i tillegg til kompetanseheving blant de ansatte, for å hjelpe de brukerne som besøker oss.

Biblioteket har 0.86 stillingshjemmel fordelt på 50% biblioteksjef og 0,36% bibliotekmedarbeider. Vi merker imidlertid at det er krevende med stor låneaktivitet, lenger åpningstid, flere arrangement og lav bemanning

Ungdomsarbeid

Bø ungdomsklubb er veldrevet og ungdommene som er en del av klubben gjør en flott jobb med å bidra til å ha åpent i klubben tirsdager og fredager. De jobber også hele året for å produsere UKM, Fykomfei teaterverksted, Rock Mot Frafløtting, etc. I tillegg arrangerte klubben Eventyrstien og Regine disko under Reginedagan, noe som gav klingende mynt i kassen.

Bø ungdomsråd ligger under ansvaret til ungdomsleder. Ungdomsrådets kommunestyre-representanter møtte til samtlige kommunestyremøter i 2016. Etter skoletid, åpen hall og familiefredag er også aktiviteter ungdomsleder er involvert i, «etter skoletid» sammen med folkehelsekoordinator.

Barne- og ungdomsarbeidet holder seg innenfor budsjettrammen. Et lite underskudd på RMF tok vi inn på et annet område og kom i balanse.

Folkehelse

Bø kommune har en samarbeidsavtale med Nordland Fylkeskommune om folkehelsearbeidet. Dette innebærer bl.a. økonomisk støtte til folkehelsekoordinator(100.000), i tillegg til prosjektmidler (175.000 i 2016). I samarbeidsavtalen har kommunen og NFK blitt enige om noen satsningsområder for folkehelsearbeidet.

Folkehelsekoordinator (50%) har i 2016 vært involvert i flere prosjekter - «Oversikt over helsetilstanden med positive og negative påvirkningsfaktorer», «Trygg i Nordland- føre var i Vesterålen», Fresk lørdag, Familiefredag, Etter skoletid, Trim og Vinn, Fresk frokost, Aktivitetsvenn for personer med demens. En rekke av diss tiltakene/ prosjektene er direkte forbyggende arbeide.

Frivilligsentralen

Frivillighetssentralen har i 2016 fulgt opp handlingsprogrammet og hatt hovedfokus på Reginedagan da sentralen har sekretariatsfunksjonen for festivalen. I tillegg har ressursbruken vært rettet mot integreringsprosjekt, gruppeturen til Kreta i september, underholdning på Bøheimen via DKSS og planlegging av kurs i november for lag og foreninger i samarbeid med frivilligsentralene i Vesterålen. Frivilligsentralen har i perioden vært uten styre, men fikk i september vedtatt nye vedtekter og arbeidet med å få på plass et nytt har dratt ut.

Reginedagan

Reginedagan i år ble arrangert fra 24. – 31. juli, og ble en folkefest med et sammensatt program med flotte tilbud og opplevelser både for store og små. Årets festivalprofil var Liv Helene Willumsen. Festivalen gikk veldig fint med stor innsats fra Bø kunst- og kulturstømkomite, frivillige, lag og foreninger. Publikumsmessig gikk de fleste

arrangementene veldig bra, selv om komiteen på enkelte arrangement nok hadde håpet på enda bedre oppslutning. Komiteen har allerede startet planleggingen av neste års festival som også er en markering av at det er 150 år siden Regine Normann ble født. Under årets festival ble også kulturprisen delt ut. Den gikk i 2016 til Ted Ivar Paulsen

Kulturkontoret

Kulturkonsulent i 50% stilling bidro til utgivelse av Bø-kart og oppdaterte turistinfo på nettsiden, saksbehandlet og fordelte kulturmidler/kulturpris

DKSS (den kulturelle spaserstokken) lagde og distribuert årsbrosjyre, innholdsrik år med mange arrangement inkludert nye tiltak på litteratur og seniorkino. Fylket gjorde om på fordeling av midler slik at fra 2017 mottar kommunene fast beløp. Bø får ca 30000,- årlig. Vi brukte ca 90000,- på tiltaket i 2016.

Vanlig drift spillemidler – kommunen er førstelinjetjenesten i veiledning og fordeling av tippemidler.

Oppfølging Friluftsgalleriet – avsluttet prosjektet.

Representerer Nordlandskommunene i fylkeskomiteen for jubileumsmarkering av skulpturlandskap Nordland

Leder prosjektet for markering av 25 årsjubileum for skulpturlandskap i Bø mai 2017

I tillegg kommer en rekke andre forvaltningsoppgaver og deltakelse i noen regionale sammenhenger

Landbruk

Kommunen er førstelinjetjenesten på forvaltningsnivå i forhold til flere statlige nivåer, både innafor det som i media fokuserer på som overføringene til landbruket, andre fylkeskommunale og statlig regionale programmer og Innovasjon Norge. Dette forvaltningsnivået har en 100% stilling

Landbruksforvaltninga som tidligere har vært organisert med teknisk har brukt store deler av 2016 på i bli godt integrert med det øvrige nærings- og kulturarbeidet i kommunen. Det har sålangt vist seg å fungere etter hensikten.

Økonomi

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap	Rev. budsjett	Resultat
5000	Kulturadministrasjonen	854 301,43	1 053 000	198 698,57
5001	Bø frivilligsentral	0,00	1 000	1 000,00
5002	Reiseliv og turisme	345 888,40	228 000	-117 888,40
5003	Bø bygdebok	-14 200,00	-41 000	-26 800,00
5004	Aktiviteter barne- og ungdomsarb.	806 330,87	839 000	32 669,13
5005	Idrett	513 357,82	509 000	-4 357,82
5006	Andre kulturaktiviteter	226 615,12	220 000	-6 615,12
5007	Kunstformidling	85 475,49	88 000	2 524,51
5008	Rock mot frafløtting	30 863,36	0	-30 863,36
5009	Reginedagan	33 923,51	70 000	36 076,49
5010	Folkehelsa	170 985,98	168 000	-2 985,98
5100	Bø folkebibliotek	979 398,58	956 000	-23 398,58
5200	Bø bygdemuseum	401 925,80	405 000	3 074,20
5300	Bø kulturskole	1 106 924,00	1 203 000	96 076,00
	Sum netto	**5 541 790,36**	**5 699 000**	**157 209,64**

Forklaring på avvik

Det er positivt avvik på kulturadministrasjon (5000) knyttet til ubrukte lønnsmidler satt av i forbindelse med omorganiseringen, samt reserverte bevilgninger tilknyttet lønnsoppgjøret som ikke er blitt regulert inn i de enkelte ansvar. Det er også et positivt avvik knyttet til kulturskolen (5003). Dette er også ubrukte lønnsmidler da vi har hatt utfordring med å skaffe vikarer ved permisjon og sykemelding.

Feilføring på reiseliv og turisme 125.294 gjør at positivt avvik totalt blir på 282.503

Næring

Næring prioriterte å gjennomføre en del bedriftsbesøk i 2016, dels knyttet til innkomne søknader og dels for å bygge nettverk og forståelse for næringslivet i kommunen. Øvrige driftsoppgaver:

- Det ble gjennomført til sammen 34 veiledningssamtaler med privatpersoner / bedrifter andre halvår. Henvendelsene til kommunen dreier seg i hovedsak om søknader om økonomisk næringsstøtte, nyetableringer og spørsmål knytta til lovverk.
- Det ble utarbeidet forslag til nye regelverk for Strategisk næringsfond og for Kommunalt næringsfond. Disse ble vedtatt av kommunestyret i septembermøtet.

- Rulleringen av handlingsdelen til Strategisk næringsplan ble gjennomført.
- Som tidligere rapportert er Bø kommune etablert med egen side på Facebook, både generelt for kommunen og et eget område for utvikling: «Bo og jobbe i Bø». Det er i hovedsak ansatte på den nye kultur- og næringsetatens som følger opp kommunens Facebook-side.

Næringsavdelinga har delegert myndighet når det gjelder alkoholloven og serveringsloven, og oppfølging av disse har hatt prioritet i perioden. Nytt bevillingsreglement for alkoholsaker ble utarbeidet, sendt på høring og vedtatt i desember.

Prosjekter

Næring fulgte opp en rekke prosjekter i 2016:

- I mai 2016 ble «Bøguiden» lansert. Det er lagt et omfattende arbeid ned i prosjektet som eies av Bø Næringsforening, men følges opp av prosjektleder ansatt i Bø kommune. Her ligger det fullstendig informasjon om bedrifter i Bø, samt informasjon om lag og foreninger, arrangement, turistinformasjon og offentlige tjenester.
- Boligpolitisk plan ble vedtatt i oktober. Dette er en svært viktig plan for strategisk samfunnsutvikling i Bø.
- Prosjektet Mobilbygging der Telia setter opp 3 nye mobilmaster ble ferdigstilt høsten 2016.
- Vi har også med god hjelp fra teknisk fått gjort klart for etableringen av et nytt møterom i kunnskapsparken.
- På tampen av året ble det gjennomført et romjulstreff på Rune's bar der temaet var rekruttering og jobbmuligheter i Bø. Nærmere seksti personer deltok, og arrangementet ble oppsummert som svært vellykka.

I tillegg har næring hatt ansvar for å følge opp en rekke ad-hoc prosjekter der vi kan nevne Reginelunsj 2016 – en idedugnad for utvikling i Bø kommune, besøk fra rektoratet ved Universitetet i Tromsø og besøk fra fylkesordføreren og gruppelederne i Fylkestinget i Nordland. I april ble det arrangert en næringstur til Oslo. Det ble knyttet spennende kontakter på turen, da særlig i forhold til utviklingen av «Bø kunnskapspark», nye næringsetableringer, da særlig mot ikt, og det videre arbeidet med kommunikasjonsstrategi. To ansatte samt ordfører

deltok også på fiskerimessa i Trondheim (Nor-Fishing) for å se på utviklingsmuligheter og prosjekter innenfor sjømatnæringen.

Økonomi

Driftsregnskapet

Etterfølgende tabell viser avdelingens netto resultat totalt og fordelt på ansvar. Merk at i tabellene under betyr minus et høyere forbruk enn budsjettert, mens pluss betyr lavere forbruk enn budsjettert.

Ansvar	Ansvar	Regnskap	Rev. budsjett	Resultat
1200	Næringskontoret	786 693	754 000	-32 693
1201	Næringsstøtte	92 192	35 000	-57 192
1202	Næringsprosjekter	727 675	955 000	227 325
	Sum for avdelinga	**1 606 560**	**1 744 000**	**137 440**

Status for Strategisk næringsfond

Fra Strategisk næringsfond kan det søkes om lån til næringsetablering og –utvikling. Tabellen under viser låneporteføljen ved utgangen av 2016:

Låntaker	Objekt / formål	Vedtak	Innvilget dato	Lånebeløp
Mads Adolfsen	Fiskebåt m/kvote	FSK 37/14	20.03.2014	210 000,00
Framsikt	IT-løsning	KST 47/14	22.05.2014	1 500 000,00
Viktoria Andreassen	Frisørsalong	Adm.	23.06.2014	26 000,00
Ansten Albrigtsen AS	Fiskebåt m/ kvote	FSK 116/14	22.10.2014	220 000,00
Oida	It-tjenester	FSK 125/14	20.11.2014	200 000,00
Tom Tobiassen	Generasjonsskifte	FSK 127/14	20.11.2014	60 000,00
Bromles kiosk	Kiosk	FSK 1/15	12.02.2015	76 000,00
Arvids Trading	Butikk	FSK 15/15	12.02.2015	195 000,00
Knut Henrik Lihaug	Tømmerbil	FSK 14/15	12.02.2015	150 000,00
Ansten Albrigtsen AS	Fiskebåt m/kvote	FSK 25/15	19.03.2015	190 000,00
Yderst / Eventyr	Avis	KST 21/15	26.03.2015	650 000,00
Havbryn	Fiskebåt	FSK 73/15	24.09.2015	56 000,00
Stefan Johnsen	Fiskebåt	FSK 71/15	24.09.2015	42 000,00

Thomas Tobiassen	Fiskebåt	FSK 72/15	24.09.2015	100 000,00
Sørensen Eiendommer AS	Ny driftsbygning	KST 79/15	04.11.2015	317 500,00
Jenny Tande / Nybaka	Bakeri	FSK 1/16	28.01.2016	120 000,00
Ansten Albrigtsen AS	Fiskebåt m/kvote	KST 5/16	04.02.2016	500 000,00
Snarsetværing AS	Fiskebåt (nybygg)	KST 6/16	04.02.2016	500 000,00
Bø gravferd	Verksted	Adm.	21.03.2016	95 000,00
Oddvin Dahle	Fiskebåt	Adm.	07.06.2016	49 000,00
Alarm 24	Velferdsteknologi	KST 41/16	23.06.2016	500 000,00
Wilhelm Enoksen	Fiskekvote	FSK 55/16	22.09.2016	170 000,00
Jørn Høidahl	Fiskebåt m/ kvote	KST 96/16	08.12.2016	400 000,00
Radio Bø	Likviditetslån	KST 91/16	08.12.2016	300 000,00
Sum				**6 416 500,00**

Oversikten viser at det ved utgangen av 2016 var om lag 1,6 millioner kroner tilgjengelig for nye utlån.

Kommunalt næringsfond

Fra Kommunalt næringsfond kan det i hovedsak søkes om tilskudd til bedriftsutvikling. Tabellen under viser **innvilga tilsagn** om tilskudd fra Kommunalt Næringsfond i 2016:

2016-0006	Søknad - North Atlantic native sheep and wool	Vesterålen og Lofoten Villsaulag	3 000
2016-0007	Søknad om lån og tilskudd til steinverksted	Bø Gravferd AS	20 000
2016-0008	Oppstart og innredning av firma	Perle Betta	10 000
2016-0011	Etableringstilskudd Småfisk leketøysbutikk	Småfisk AS	16 000
2016-0012	Søknad om økonomisk næringsstøtte	STÅR HAN AV AS	25 000
2016-0014	Informasjonsskilt Frøskeland	Bø kommune	12 500
2016-0022	Søknad støtte til forprosjektering	Fiskeværet Hovden AS	33 000
2016-0023	Rock Mot Frafløtting 2016	Rock mot frafløtting	10 000
2016-0028	Bøguiden	Bø næringsforening	96 000
2016-0029	Boligpolitisk plan	Bø kommune	106 000
2016-0030	Utbygging 4G+ med tale	Bø kommune	100 000
			431 500

I sum fører dette til at det er om lag kr 150 000 tilgjengelig ved utgangen av 2016.

5. NAV

Generelt om driften av avdelingen i 2016

Nav Bø har også i 2016 hatt stor aktivitet innen sine fagområder. Det oppleves stor pågang på Nav kontoret og det er mange som er innom og etterspør tjenester.

Det har vært samling for alle ansatte i Vesterålen på Space camp på Andenes der hovedfokus var samarbeid og samhandling mellom nav kontorene i Vesterålen.

Kontoret har syv ansatte, fordelt på 6,1 årsverk. Alle ansatte er kvinner.

Kontoret har lavt sykefravær og et godt arbeidsmiljø.

Nav leder deltar i rådmannens ledergruppe.

Politiske vedtak

Kontoret hadde ei generell nedstyring på 48 000 kroner.

Statlig virksomhet

Det har vært stor fokus på markedskompetanse i 2016 der vi har prøvd å besøke bedrifter i Bø og koble bedrifter og arbeidssøkere. Vi har invitert arbeidsgivere til felles møter og har jobbet med å etabløere gode nettverk ut mot arbeidsgivere. Det ble også gjennomført jobbmesse på Sortland der Aleris, Ottar Bergersen og sønner og Framsikt deltok. Det møtte også mange arbeidssøkere fra Bø.

Kontoret deltar fortsatt i nettverk for arbeidsavklaringspenger, sykepenger, tiltaksteam og markedsteam for hele Vesterålen. Hver uke gjennomføres videokonferansemøte med alle nav kontorene i Vesterålen der aktivitetskrav for de som har vært sykemeldt i åtte uker diskuteres, og godkjennes eller avslås av rådgivende lege.

Vi har også hatt inne mange stillinger som vi har formidlet folk til og Nav Bø har som mål å bli den foretrukne rekrutteringskanalen.

To av de ansatte har tatt veiledning studier gjennom høgskolen i Lillehammer og er ferdig med studiet i juni 2017.

Nav leder deltar på nav leder samling i Bodø to ganger pr. år.

Kommunal virksomhet

Den kommunale delen av nav kontoret har stor pågang. De kommunalt ansatte deltar på regionalt nettverk for saker som gjelder sosiale saker og gjeld.

I 2016 gikk vi over fra økonomistyring til forvaltnings konto der Nav Bø forvalter økonomien til den enkelte.

Det ble i 2016 også innført aktivitetsplikt for de som er under 30 år og som mottar sosialhjelp. Sosialtjenesteloven åpner også for å gjennomføre aktivitetsplikt for de over 30 år.

Vi hadde stor pågang på støttekontakter og det er ca 65 personer i Bø kommune som har støttekontakt. Vi har ikke støttekontakter til alle de som er innvilget.

Nav Bø deltar i flere ansvarsgrupper. Det ble i 2016 startet jobben med å få nytt saksbehandlersystem Visma velferd for sosialtjenesten som skal være likt for hele Vesterålen. Dette skal være ferdig innført sommer 2017.

Startlån og tilskuddsordningen hadde noe mindre pågang i 2016 og vi lånte ut 2,1 millioner og innvilget 58 000 kr. i tilskudd. I 2015 ble det lånt ut det dobbelte. Lån og tilskudd ble innvilget til personer med nedsatt funksjonsevne, økonomisk vanskeligstilte familier, og unge etablerere i boligmarkedet og personer med stor kredittkortgjeld.

Nav Bø deltok på hybelseminar som arrangeres på ungdomskolen gjennom helseavdelingen i Bø kommune.

Økonomi, budsjett og regnskap

Avdelingen gikk i balanse.

Ansvar	Ansvar (T)	Beløp	Budsjett	Rev. budsjett	Resultat
7200	Sosialtjenesten	6 170 077,33	6 141 000	6 165 000	-5 077,33
7202	Bø dagsenter	6 006,91	12 000	12 000	5 993,09
7203	Boligtilskudd	0,00	-50 000	-50 000	-50 000,00
7204	Rusmiddelarbeid	-16 372,82	27 000	27 000	43 372,82
	Sum netto	**6 159 711,42**	**6 130 000**	**6 154 000**	**-5 711,42**

6. TEKNISK ETAT

Generelt om driften

Teknisk avdeling gir tjenester innenfor følgende ansvarsområder: Renovasjon, vann og avløp, kaier, feiing, utleieboliger, byggtjenester (skoler, barnehager, rådhus, Bøheimen), brann- og ulykkesberedskap, veier, landbruk, kirkegårdsdrift, byggesaksbehandling og oppmåling. Teknisk har også ansvaret for gjennomføringen av de fleste investeringsprosjektene.

Bø kommune har etterslep på vedlikehold av kommunale bygg og utleieboliger. Dette har gjort oss i stand til å ta en del større løft, blant annet har tidligere Sortland videregående avd. Bø ved Steinesjøen fått en helt nødvendig oppgradering. Gjennom Ung jobb har sommervedlikehold av grøntarealer blitt tilfredsstillende utført.

Bemanning og arbeidsmiljø

Fra 1. mai 2016 tiltrådde ny teknisk sjef og en driftsoperatør VA.

En ingeniørstilling har vært satt i vakanse i påvente av en omorganisering av bemanningen på teknisk etat.

Bemanning og vakanser

Tabellen under viser bemanningen på teknisk i 2016.

Stilling	Stillingshjemler (%)	Fast ansatte	Vakant (%)
Teknisk sjef	100	1	0
Ingeniører	300	2	100
Driftsoperatører	200	2	0
Vaktmestre	550	5	50
Brannmester	50	1	0
Brannmannskap	10	13	0
Feier	50	1	0
Kirkegårdsdrift	100	1	0
Total	**1360**	**26**	**150**

Arbeidsmiljø

Teknisk har godt arbeidsmiljø og lavt sykefravær (2,05 %).

Budsjett og regnskap

Ansvar		Regnskap	Budsjett	Rev. budsjett	Resultat
6001	Administrasjon teknisk	888 853,20	445 000	604 000	-284 583,20
6100	Utleiebygg	135 707,96	0	0	-135 707,86
6200	Landbruksvirksomhet	816 831,84	898 000	898 000	81 168,16
6202	Fiske, jakt og viltstell	155,00	0	0	-155,00
6400	Bygningskontroll/oppmåling	-188 090,64	332 000	332 000	520 090,64
6401	Kaier	600 814,55	533 000	533 000	-67 814,55
6412	Utleieboliger	-1 961 589,65	-6 000	-984 000	977 589,65
6413	Byggtjenester	5 232 876,49	3 609 000	3 609 000	-1 623 876,49
6414	Ung jobb	83 206,44	1 000	1 000	-82 206,44
6500	Uteseksjonen	0,00	1 000	1 000	1 000,00
6503	Bø vannverk	761 461,40	590 000	590 000	-171 461,40
6504	Distribusjon av vann	-761 461,40	-591 000	-591 000	170 461,40
6505	Avløpsnett	0	-1 000	-1 000	-1 000,00
6507	Kommunale veier	4 574 794,44	3 999 000	3 999 000	-575 794,44
6610	Brann- og redningsvesen	2 432 306 ,02	2 508 000	2 508 000	75 693,98
6611	Feiing og brannsyn	124 545,73	0	0	-124 545,73
	Sum netto	**12 740 141,28**	**12 617 000**	**11 498 000**	**-1 242 141,28**

Forklaring på avvik i drift jfr. tabellen

Teknisk etat har et merforbruk på kr 1.2 mill kr. Dette er vesentlig høyere enn tidligere år.

Hovedutfordringen på teknisk er ansvar 6413 Byggtjenester hvor midlene avsatt i budsjettet var oppbrukt allerede i august. Dette ansvaret viser et netto merforbruk på hele 1.6 mill. En gjennomgang av ansvarsområdet viser store kostnader til vedlikehold på heis (Bøheimen), ventilasjon og generell slitasje på eldre bygningsmasse.
En rekke service- og vedlikeholdsavtaler på nytt og komplisert utstyr, sammen med kommunale avgifter og strøm tar en stor del av vedlikeholdsbudsjettet, slik at frie midler til normalt vedlikehold er kraftig redusert. Vi har med andre ord ingen buffer for uventede og ustyrbare utgifter. Leiligheter på Skagen leiegård og Asterset er oppusset i 2016.

Ansvar 6412 viser et positivt netto driftsresultat på 1 mill kr. Dette skyldes et betydelig lavere forbruk som utgjør 0.6 mill kr, og skyldes manglende kapasitet. Resten gjelder økte inntekter i form av husleie, erstatning mv.

Budsjettendringen skyldes utgifter til renhold fellesareal omsorgsboliger og refusjon husleieinntekter (tapte inntekter betalingsopphold i forbindelse med omgjøring av sykehjemsplasser til omsorgsboliger) som tidligere er ført som internkjøp/internsalg mellom Helse- og omsorgsetaten og Teknisk etat. Dette gir en tilsvarende reduksjon av netto budsjettramme for Teknisk etat, og økning for Helse- og omsorgsetaten. I realiteten er dette bare en teknisk endring uten ressursmessige konsekvenser i forhold til tidligere for den enkelte etat. Så er det riktig å kommentere at vi på utleieboligene tilsynelatende går med et overskudd på 2 mill kr. Dette skyldes at det hentes ut tilsvarende beløp til dekning av renter og avdrag på lån opptatt til investeringer i boliger. Det tas sikte på å dokumentere dette beløpet, noe som sannsynligvis vil kunne medføre at vi ikke kan hente ut så mye som vi gjør i dag i framtidige budsjetter. Vi må da kompensere dette ved å bruke av øvrige driftsmidler.

Ansvar 6507 Kommunale veier har et merforbruk på 0.6 mill kr. Et stort vedlikeholdsarbeid er utført i 2016 på grusveiene og det er skiftet stikkrenner for å bedre veistandarden. En bedring av de kommunale veiene vil ikke bedres før det legges fast dekke. Det positive er at strømkostnaden går ned etter hvert som det blir montert målere på veilysnettet i kommunen. I 2016 viser regnskapet nesten 0.2 mill kr mindre i utgifter på strøm enn budsjettert.

Tre fylkesveier er omklassifisert til kommunal vei i 2016. Disse påførte oss også ekstrakostnader til vedlikehold. Dette gjelder særlig Jørlandsveien.
Ansvar 6400 Bygningskontroll/oppmåling viser et mindre forbruk på 0.5 mill kr. Dette skyldes at ansvarsområdet ikke har vært belastet med lønnsutgifter siden utgangen av mars. Byggesaksbehandling er underlagt teknisk sjef og oppmåling er underlagt driftsoperatør på VA.

Ansvar 6611 Feiing og brannsyn viser et merforbruk på 125 000 kr. Dette skyldes i hovedsak belastede internkostnader som er gjort i forbindelse med at vi har tatt i bruk et nytt program til dette formålet, for bedre å kunne dokumentere disse utgiftene knyttet til de ulike selvkostområdene. Belastede internkostnader synes noe høy her, men det har ikke vært tid til å gå kvalitetssikre dette. Ettersom vi ikke har akkumulert et reservedriftsfond på feiing, er merforbruket en del av totalresultatet i 2016. Det tas sikte på å kvalitetssikre informasjon knyttet til internkostnader i 2017.

6414 Ung jobb viser et underskudd. Dette er ikke riktig, ettersom det ble bevilget 150 000 kr til formålet. Midlene ligger på ansvar 6001, og er ikke regulert inn i budsjettet for Ung jobb. Dette innebærer at ansvar 6001 i realiteten viser et tilsvarende større netto merforbruk.

Drift

6200 Landbruk

Landbruk ble 1. mai underlagt Kultur og Næringsetaten.

6414 Ung Jobb

Kommunestyret vedtok å gjennomføre Ung jobb i 2016 også. Dette var tilstrekkelig til om lag 12 ukesverk for ungdommene, sosiale utgifter inkludert. I og med at Ung Jobb nødvendigvis foregår i sommermånedene under ferieavvikling til de ordinære ansatte, har det vært i 2016 en vaktmester som har hatt ansvaret for ungdommene. I tillegg påløper utgifter til utstyr og arbeidsklær. Det var 16 søkere på 4 stillinger i 2016, så det er ikke i tvil om at dette tilbudet er populært blant ungdommene i kommunen.

Blant oppgavene som ble utført sommeren 2016 var maling, sommervedlikehold av grøntareal, maling, kantklipping, rydding av kratt og annet forefallende arbeid. Arbeidsleder ble engasjert i mai for å forberede Ung Jobb, og bidro i den perioden også til at det omkringliggende området rundt Frilufts galleriet fikk et etterlengta løft. Det er gode grunner til å være svært fornøyd med arbeidet som ble utført i Ung Jobb-prosjektet.

6415 Kirkegårdsdrift

Vi har en ansatt som kirkegårdsarbeider og kjøper tjenester i forbindelse med gravlegging, i tillegg har vi vikar i forbindelse med ferieavvikling.

6503 Bø vannverk

På 6503 Bø vannverk føres utgifter knyttet til vannverkhusene og renseanleggene. Ansvaret må ses i sammenheng med mot ansvar 6504 Distribusjon av vann. Disse skal samla sett gå i 0.

6610 Brann- og redning

Det er forbrukt om lag kr 75.000,- mindre enn budsjettert på brann og redning. Noe skyldes lavere utgifter til kontingenter enn budsjettert, og det øvrige knytter seg til at vi ikke bruker kurspotten og et lavere strømforbruk

Det var ikke branner i 2016. Øvrige utkallinger har vært av andre årsaker.

Status på politiske vedtak, økonomiplantiltakene med m.m.

Se rapportering for investeringsbudsjettet.

Konklusjon

Til tross for jamt over akseptable resultater på noen av ansvarsområdene de siste årene har teknisk gått med underskudd. Teknisk er noe ulik de andre etatene ved at utgifter til materiell/utstyr og kjøp av tjenester utgjør en stor del av budsjettet. Aktiviteten på teknisk er derfor krevende å styre. I 2015 var underskuddet kr 85 000. Dette skyldtes overforbruk på Byggtjenester. I 2014 var underskuddet kr 478.000.

I 2016 er underskuddet på kr 1.2 mill kr. Regnskapet for 2016 viser at den største utfordringen er som tidligere år på Byggtjenester. Regnskapet viser videre at det behov for å gå gjennom budsjettet ettersom betydelige faste utgifter i realiteten ikke er nok hensyntatt ved utarbeidelsen av budsjettet.

7. INVESTERINGSPROSJEKTER

Generelt om investeringsprosjektene

Det var i 2016 vedtatt investeringsprosjekter - 27 investeringsprosjekter totalt. Til sammenligning kan nevnes at vi i 2015 gjennomførte 17 prosjekter. Ikke alle prosjektene er like omfattende, men regelverket knytta til offentlige anskaffelser stiller strenge krav uansett omfang.

2016 var et krevende år av flere grunner:

De fleste prosjektene administreres av teknisk. Der står ei ingeniørstilling står uten bemanning. Oppgavene må nødvendigvis fordeles på de resterende ingeniørene. En forholdsmessig større del av tida vil dermed brukes på drift. Under ferieavvikling vil all tida i realiteten gå med til å følge opp drifta.
Prosjekter som Gang/sykkelsti Eidet, Heis kommunehuset, Rehabilitering veier og Steine skole for å nevne noen prosjekter som det har krevd ekstra mye jobbing av avd. Ingeniør som administrer prosjektene.

Kort om hvert enkelt prosjekt

111. Kommunens arealplan
Prosjektet har gått over en periode hvor det ble kun gjennomført litt arbeid med kartdelen. Utpå høsten ble det iverksatt ekstra tiltak for å få revideringen av arealplanen gjennomført. Det ble inngått avtale med Asplan Viak, avdeling Plan og Urbanisme i Tromsø. Lokalt ble det dannet en prosjektgruppe ledende av Teknisk sjef, med i gruppen er, konstituert Kultur og Næringssjef og næringskonsulent. Befaring i Bø med Asplan Viak og oppsett av en fremdriftsplan med diverse milepæler for arbeidet i 2017.

410. Gang- og sykkelsti, Eidet
Omhandler første etappe av gang- og sykkelveg fra Bygger`n Eidet mot vegkryss FV 820. Pga. ekstrakostnader med etablering av busslomme, ekstra gatelys, styringssystem for gatelys, samt omlegging av eksisterende gatelysnett, er kostnader pr 31.12.2016 på kr. 5.528.000,- Av dette er det gitt tilskudd på kr. 2.000.000,- i 2016 og et forventet tilskudd i 2017 på kr. 1.125.000,- .

Prosjektet er ferdigstilt med unntak av rekkverk og vederlag for grunnavståelser fra berørte grunneiere. Prosjektet ferdigstilles våren 2017

411. Rehabilitering veier

Prosjektet har omhandlet forsterkninger og nye stikkrenner på kommunale veger samt asfaltering av 4 kommunale veger. Tiltaket er ferdigstilt i 2016. Kostnader pr.31.12.2016 på kr.1.920.000 som er innenfor budsjettrammen på kr. 2.000.000,-.

435. Kai Steinesjøen

Dette prosjektet var ute på anbud i 2016 to ganger. Første runde for å få en rådgivende prosjekteringsfirma til å utarbeide anbudspapirer og være prosjektleder i regi av Bø Kommune. Runde to ble begge anbudene på utførelse forkastet på grunnlag av pris og ikke kvalifiserte anbydere. I samarbeid med prosjekteringsfirma ble det inngått en avtale med en entreprenør for saging/uttak av det skadet betongdekket. Dette arbeidet ville gi en bedre beregningsgrunnlag for en ny anbudsrunde. Dette viser hvorfor budsjettet ble redusert fra 5.5 mill til 1 mill i 2016. Prosjektet vil starte opp i Mai 2017.

453.LokalerUteseksjonen

Gjelder sluttoppgjør i forbindelse med kjøp av lokalene ved Straumsjøen. Kostnadene ligger innenfor et nettobudsjett på 521 000 kr.

455. Duken gravplass

Prosjektet ble startet i 2015 og omhandler tilbygg av driftsbygning og garasje Prosjektet er ferdigstilt med kostnader i henhold til budsjett 2016 på kr. 390.000,-

466. Veibelysning

Prosjektet består i å montere opp skap med målere og automatikk for tidsstyring av gatelys. Det er regnskapsført kr 382 000,- i 2016. Budsjettramma var kr 400 000.

625. Heis Kommunehuset

Prosjektet ble oppstartet i sommer 2016 med ferdigstillelse i januar 2017. Budsjettrammen for 2016 var på kr. 3.800.000,-. Prosjektet er belastet kr. 2.262.000,- for 2016. Sluttoppsett mangler men forventes å være innenfor total budsjettramme.
Kr. 1.538.000 overføres til 2017 budsjett.

811. Friluftsgalleri Skulpturlandskap Nordland

Budsjettert kr. 200.000,- i 2016 som gjelder belysning av bilder samt sceneoverbygg. Arbeidet forventes oppstartet og utført våren 2017. Budsjettert beløp i 2016 overføres til budsjett 2017.

813. Oppgradering telefoniløsning - Bøheimen

Feil ved sentralen gjorde det nødvendig å skifte den ut. Hovedsakelig pga samhandlingen mellom sykesignalanlegg og telefoni. Startet opp i 2015, og er ferdigstilt i 2016. Sluttsummen på prosjektet ble på 0.7 mill kr.

817. Oppgradering Agresso (M5)

Gjelder våre dataverktøy innenfor økonomiområdet som måtte foreta. Leverandøren greide ikke å levere ferdig oppgraderingen som planlagt i høst, og pågår ennå. Det meste er på plass, men det pågår i skrivende stund fortsatt arbeid før vi kan si oss fornøyd. Sluttføring vil bli innenfor opprinnelig budsjett på 187 000 kr.

819. Oppgradering IT (ESA)

Prosjektet omhandler nødvendig oppgradering av vårt sak/arkiv-system, herunder implementering av digital forsendelse til innbyggerne.

820. Skilting veinavn

Prosjektet ble lagt ut i Doffin og det er inngått kontrakt med entreprenør. Bø Kommune skal legge inn koordinater for hvert skilt som skal settes opp. På grunn av vinter og tele i banken vil ikke dette bli gjennomført før vær 2017. Det har vært litt kostnader i 2016 som er belastet prosjektet, restsummen overføres 2017.

823. Oppgradering Straume barnehage

Prosjektet hadde budsjettramme på 200.000,- inntil ny plan for utvidelse ble forelagt. Påløpte utgifter i 2016 er på kr. 157.000,- som gjaldt kjøp av materiell og utstyr samt utvendig tilrettelegging av uteområdet.

830. Steine skole vinduer sør- og vestfasade

Prosjekt budsjettert i 2016 med kr. 1.500.000,- og kr. 1.500.000,- i 2017. Prosjektet gjelder bygningsmessige arbeider som tilleggsisolering, nye vinduer/ytterdører og vedlikeholdsfri

veggkledning. Prosjektet forventet ferdigstilt våren 2017. Prosjektet er belastet i 2016 med kr. 963.000,00. Resterende beløp i budsjett 2016, kr. 537.000,- overføres som tillegg til det vedtatt budsjettet for 2017.

845. Tilpassing av lokaler, tidligere vgs.

Gjelder nødvendig tilpassing av lokalene til integreringskontor og voksenopplæring sammen med øvrige næringsvirksomhet i bygget. Det er etablert et møterom beregnet for alle brukere. Kostnader innenfor gitte rammer. Forbruk 2016 kr. 89.000,- og er innenfor budsjettramme på kr. 100.000,-

846. Vaktbil

Det ble investert i ny vaktbil i 2016. Gjennomført anbudsrunde og gjort oppstarts vedtak. Bilen ble levert Bø Brann og Redningsvesen utpå høsten.

847. Automatisk dørlåssystem

Gjelder dørlåssystem på Bøheimen med budsjettramme på kr. 500.000,-
Oppstart på utførelse i desember 2016 og med ferdigstillelse våren 2017. Budsjett for 2016 er ikke belastet og må overføres til budsjett 2017.

848. Kai Hovden

Prosjektet har gjennomgått to anbudsprosesser. Rådgivende prosjekteringsfirma og hoved entreprenør på utførelse. Det har vært utført grunnarbeid for å kartlegge grunnforholdene i forbindelse med prosjekteringen av kaien. Vinter og adkomst har gjort at prosjektet har tatt lengre tid enn planlagt. Kaien skal ferdigstilles høsten 2017.

849. Kai Steinesjøen

Prosjektet går under prosjektnummer 435.

850. Telefoni Rådhuset

Av kapasitetsgrunner har det blitt valgt å nedprioritere dette prosjektet i 2016. Videreføres til investeringsbudsjettet for 2017.

851. Tilpassing lokaler hjemmesykepleier

Prosjektet omhandler tilpassing grunnet flytting/bytting av lokaler til hjemmesykepleie og psykiatri. Prosjekt ble oppstartet i 2016 med et budsjett på kr. 100.000,-. Kr. 52.000,- er påløpt i 2016. Utskifting til lyd dør, ny kjøkkeninnredning/ventilator og garderobe gjenstår med ferdigstillelse april 2017. Resterende beløp på kr. 48.000,- foreslås overført til budsjett for 2017.

852. Lift

Liften er innkjøpt innenfor budsjettrammen på 245 000,-. Fakturering fra leverandør er utført i januar 2017. Ingen utgifter i 2016. Kr. 237.500,- overføres til budsjett 2017.

853. Vannledning Trolldalen

Det har ikke vært jobbet med dette prosjektet i 2016

854. Avløpsstasjon Straume

Det har ikke vært jobbet med dette prosjektet i 2016.

855. SD-Styring vannverk

Det er gjennomført oppgradering på deler av SD-styring på det kommunale vann og avløpsnettet. Kostnadsrammen på prosjektet er Kr 500.000,- hvor det ble brukt 241.000,- i 2016. Det skal sluttføres vår 2017.

856. Molo Steinesjøen

Forprosjektering av forlengelse av moloen ved Steinesjøen.

858. Tilpassing Vinje Barnehage

Gjelder etablering av midlertidig avdeling for 2-åringer på Vinje. Prosjektet er ferdigstilt og tatt i bruk med et forbruk på kr. 268.000,- Budsjettert kostnadsramme kr. 250.000,-

859. SD- styring på Bøheimen.

Eksisterende SD-anlegg er defekt og utdatert. Krav til forsvarlig drift og overvåkning på det tekniske anlegget på Bøheimen, har ført til behov for oppgradering med nytt SD-anlegg. Prosjektkostnader 2016 var på kr. 265.000,-. Kostnader til etterkontroll/justering i 2017 estimert til kr. 30.000,-. Total budsjettramme på prosjektet kr. 300.000,-

8. ØKONOMISKE OVERSIKTER

Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2 016	Regulert budsjett 2 016	Opprinn budsjett 2 016	Regnskap 2 015
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER				
Skatt på inntekt og formue	-52 119	-46 659	-46 113	-45 774
Ordinært rammetilskudd	-124 814	-128 081	-127 218	-124 588
Eiendomsskatt annen eiendom	-1 375	-1 350	0	-458
Eiendomsskatt boliger og fritidsboliger	-5 891	-6 000	-6 058	0
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-25 450	-23 629	-21 933	-22 667
Sum frie disponible inntekter	**-209 649**	**-205 719**	**-201 322**	**-193 487**
FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER				
Renteinntekter og utbytte	-2 082	-2 367	-2 367	-3 194
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 082	5 229	5 149	5 897
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån	8 244	7 276	7 356	7 386
Netto finansinntekter/-utgifter	**11 244**	**10 138**	**10 138**	**10 088**
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER				
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbr.	0	0	217	218
Til ubundne avsetninger	0	0	0	0
Til bundne avsetninger	4 713	1 177	794	2 525
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-640	-540	0	-50
Bruk av ubundne avsetninger	0	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-2 306	-1 389	-1 399	-2 105
Netto avsetninger	**1 767**	**-752**	**-388**	**587**
FORDELING				
Overført til investeringsregnskapet	200	200	0	0
Til fordeling drift	-196 438	-196 133	-191 572	-182 812
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	193 799	196 133	191 572	182 173
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	**-2 639**	**0**	**0**	**-640**

Regnskapsskjema 1B - Driftsregnskapet, fordelt på Etat

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2 016	Regulert budsjett 2 016	Opprinn. budsjett 2 016	Regnskap 2 015
Netto driftsutgifter etat/avd				
Fellesfunksjoner og politiske styr.org.	20 015	20 849	20 034	20 543
Bø- og Malnes sogn	3 698	3 821	3 790	3 596
Skole- og barnehageetaten	57 078	58 548	57 659	52 861
Helse- og omsorgsetaten	99 073	100 933	94 977	90 413
Bokbussen	109	0	0	0
Kultur- og næringsetaten	5 582	6 238	6 027	5 280
Teknisk etat	11 333	11 338	12 157	11 286
NAV-avdelingen	6 266	6 404	6 380	6 600
Felles finanser	-9 355	-11 998	-9 452	-8 407
Sum	**193 799**	**196133**	**191572**	**182172**

Økonomisk oversikt - Drift

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2 016	Regulert budsjett 2 016	Opprinn. budsjett 2 016	Regnskap 2 015
DRIFTSINNTEKTER				
Brukerbetalinger	-12 750	-12 235	-12 201	-11 838
Andre salgs- og leieinntekter	-20 670	-18 760	-18 605	-19 990
Overføringer med krav til motytelse	-30 350	-25 293	-24 979	-30 932
Rammetilskudd	-124 814	-128 081	-127 218	-124 588
Andre statlige overføringer	-27 674	-25 877	-24 181	-25 073
Andre overføringer	-13	-40	-40	-579
Inntekts- og formuesskatt	-52 119	-46 659	-46 113	-45 774
Eiendomsskatt	-1 375	-1 350	0	-458
Eiendomsskatt boliger og fritidsboliger	-5 891	-6 000	-6 058	0
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	**-275 655**	**-264 295**	**-259 395**	**-259 230**
DRIFTSUTGIFTER				
Lønnsutgifter	155 181	154 814	154 370	148 627
Sosiale utgifter	30 339	30 939	30 343	29 363
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tj.prod.	42 650	39 906	31 883	34 655
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tj.prod.	22 545	21 885	20 270	21 337
Overføringer	16 918	15 427	14 016	15 077
Avskrivninger	16 624	14 587	14 587	15 857
Fordelte utgifter	-7 826	-8 262	-1 237	-1 143
Sum driftsutgifter	**276 429**	**269 296**	**264 232**	**263 772**
Brutto driftsresultat	**774**	**5 001**	**4 837**	**4 542**
EKSTERNE FINANSINNTEKTER				
Renteinntekter og utbytte	-2 081	-2 367	-2 367	-3 194
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Mottatte avdrag på lån	-8	0	0	-20
Sum eksterne finansinntekter	**-2 089**	**-2 367**	**-2 367**	**-3 214**
EKSTERNE FINANSUTGIFTER				
Renteutgifter og låneomkostninger	5 082	5 229	5 149	5 897
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån	8 244	7 276	7 356	7 386
Utlån	8	0	0	20
Sum eksterne finansutgifter	**13 334**	**12 505**	**12 505**	**13 302**

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2 016	Regulert budsjett 2 016	Opprinn. budsjett 2 016	Regnskap 2 015
Resultat eksterne finanstransaksjoner	**11 244**	**10 138**	**10 138**	**10 089**
Motpost avskrivninger	-16 624	-14 587	-14 587	-15 857
Netto driftsresultat	**-4 605**	**552**	**388**	**-1 227**
BRUK AV AVSETNINGER				
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-640	-540	0	-50
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	-2 306	-1 389	-1 399	-2 105
Bruk av likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	**-2 945**	**-1 929**	**-1 399**	**-2 155**
AVSETNINGER				
Overført til investeringsregnskapet	200	200	0	0
Avsatt til dekning av tidligere års r.messige merforbruk	0	0	217	218
Avsatt til disposisjonsfond	0	0	0	0
Avsatt til bundne fond	4 713	1 177	794	2 525
Avsatt til likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum avsetninger	**4 913**	**1 377**	**1 011**	**2 742**
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	**-2 639**	**0**	**0**	**-640**

Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2 016	Regulert budsjett 2 016	Opprinnelig budsjett 2 016	Regnskap 2 015
FINANSIERINGSBEHOV				
Investeringer i anleggsmidler	17 368	29 977	24 715	13 725
Utlån og forskutteringer	4 729	8 000	8 000	4 890
Kjøp av aksjer og andeler	1 021	871	871	824
Avdrag på lån	1 225	700	700	1 273
Dekning av tidligere års udekket	2 592	2 600	2 600	0
Avsetninger	3 225	1 676	0	1 914
Årets finansieringsbehov	**30 161**	**43 824**	**36 886**	**22 627**
FINANSIERING				
Bruk av lånemidler	-13 346	-22 335	-21 133	-14 042
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-2 534	-3 479	-871	-574
Tilskudd til investeringer	-2 000	-3 687	-6 747	-330
Kompensasjon merverdiavgift	-3 347	-6 022	-4 435	-1 976
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-6 956	-4 901	-700	-2 599
Andre inntekter	-154	0	0	0
Sum ekstern finansiering	**-28 337**	**-40 424**	**-33 886**	**-19 521**
Overført fra driftsregnskapet	-200	-200	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-1 624	-3 200	-3 000	-2 781
Sum finansiering	**-30 161**	**-43 824**	**-36 886**	**-22 302**
Udekket / Udisponert	**0**	**0**	**0**	**325**

Regnskapsskjema 2B - Investeringsregnskapet fordelt på prosjekt

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2 016	Regulert budsjett 2 016	Opprinnelig budsjett 2 016	Regnskap 2 015
Fra regnskapsskjema 2A:				
Investeringer i anleggsmidler	17 368	29 977	24 715	13 725
Fordeling på PROSJEKT				
Tomtekjøp	56	0	0	0
111 Kommuneplan	169	375	375	0
115 Oppstart skolebygg Steinesjøen	0	0	0	390
410 Gang- og sykkelvei Eidet	5 528	5 500	2 000	113
411 Rehabilitering veier	1 920	2 000	1 000	1 596
435 Kai 4 Steinesjøen	650	1 000	0	296
436 Kai Hovden	0	0	0	42
453 Lokaler Uteseksjonen	1 402	1 403	0	0
455 Duken kirkegård	385	390	190	720
466 Veibelysning	394	400	0	338
625 Heis kommunehuset	2 262	3 800	2 400	58
768 Enøk Straume skole	0	0	0	3
769 Molo Skårvågen	9	0	0	62
773 Tilbygg barnehage; Vinje II	0	0	0	13
805 Liggekai Steinesjøen	0	0	0	64
806 Liggekai Jennskaret	0	0	0	13
809 Ventilasjonsanlegg Eidet barneh	0	0	0	26
811 Utstilling Skulpturlandsk Nordland	-6	200	0	2 249
813 Oppgradering telefonløsning	288	270	0	408
814 Kirkeorgel	0	0	0	2 317
817 Nytt forssystem - NLP	0	0	0	353
819 Oppgradering It (ESA)	57	57	0	182
820 Skilting veinavn	0	875	875	0
817 Oppgradering Agresso (Milestone)	61	187	0	0
823 Straume barnehage – rehab	157	200	400	235
828 Haugsnes I og II - vannledning	0	0	0	1 222
829 Aggregathus Bøheimen – renov	0	0	0	67
830 Steine skole - vindu/sørvestfasade	963	1 500	1 250	110
834 Nytt datasystem legekontoret	0	0	0	159
837 Tråkkemaskin	0	0	0	304
839 Flytebrygge Straumsjøen	0	0	0	913
841 Elkjele Bøheimen	0	0	0	288
842 Taket på Bøheimen	0	0	0	63
843 DPS avd. Straume	0	0	0	643
844 Heis Bøheimen	0	0	0	477
845 Tilpasning tidl videreg skole	89	100	100	0
846 Vaktbil	634	625	625	0

Tall i 1000 kroner	**Regnskap 2 016**	**Regulert budsjett 2 016**	**Opprinnelig budsjett 2 016**	**Regnskap 2 015**
Automatisk dørlåsesystem	0	500	200	0
435 Kai Hovden	1 309	4 500	4 500	0
849 Kai Steinesjøen	0	0	5 500	0
850 Telefoni	0	0	200	0
851 Tilpasning lokaler hjemmesykepl	52	100	100	0
852 Lift	190	245	200	0
853 Vannledning Trolldalen	0	2 500	2 500	0
854 Avløpspumpestasjon Straume	0	2 000	2 000	0
855 SD-styring vannverket	242	500	300	0
856 Molo Steinesjøen - forlengelse	24	200	0	0
858 Tilpasning Vinje Barnehage II	268	250	0	0
859 SD-styring Bøheimen	265	300	0	0
Sum fordelt	**17 368**	**29 977**	**24 715**	**13 725**

Straumsjøen 31.03.2017

Gundar Jakobsen
rådmann